www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week,
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 18-го марта 1916. Ч. 34. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, March 18, 1916. No. 34.

НІМЦІ ОСТРІЛЮЮТЬ ВЖЕ ЗАХІДНІ ФОРТИ ВЕРДЕНУ.

Здобутє гори „мертвого чоловіка". — Поверх 1.000 полонених Французів.

Російське правительство обжалуване за погроми в Баку. — Думі грозять розвязанєм.

Американські війска перейшли в трох місцях границю Мексика.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

ФРАНЦУЗИ СТРАТИЛИ КОЛО ВЕРДЕН ЗНОВА 1.025 В ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 15. марта. — Урядовий дім головного німецького штабу звучить:

„На лівім березї ріки Мези (на захід від Верден) перевели німецькі полки зі Шлеска сильний наступ на горі „мертвого чоловіка" і здобули французькі становища. Полонено поверх 1.000 неранених жовнїрів і 25 офіцирів. Французи робили чотири рази протинапад, щоби відзискати утрачені становища, але дарма. Французькі війска були відтак приневолені з великими стратами цофнути ся назад.

„На правім березї ріки Мези сильна перестрілка артилєрії не устає анї на хвилю".

ГОРА „МЕРТВОГО ЧОЛОВІКА" ОСТАЛА СЯ В РУКАХ НІМЦІВ ПОМИМО СИЛЬНИХ ПРОТИНАПАДІВ ФРАНЦУЗІВ.

БЕРЛІН, 16. марта. — Велика битва коло Верден як день так ніч триває, не перестанку дальше. Здобутє гори „мертвого чоловіка" уможливило Німцям зближити ся до західних фортів верденської кріпости.

Урядовий звіт звучить:

„Французи робили надлюдські зусиля, щоби лише відзискати утрачені становища на горі „мертвого чоловіка". Чотири рази йшла французька піхота приступом на Німців, але за кождим разом без найменьшого успіху. З великими стратами мусїли уступити назад.

„На східнім березї ріки Мези тяжкі гармати бомбардують дальше форти Верденю.

„В часї протинаступу в Шампанії потерпіли Французи велики страти. В самих полонених втратили вони 152 жовнірів".

ФРАНЦУЗИ ТРАТЯТЬ ОХОТУ ДО ДАЛЬШОЇ БОРОТЬБИ. — ВИДАНО ПРИКАЗ СТРІЛЯТИ НА ВІДДІЛИ, ЯКІ УСТУПАЮТЬ З ПОЛЯ БИТВИ.

БЕРЛІН, 15. марта. — При полонених французьких жовнірах під Верден найдено отсей розказ виданий командантом армії:

Ч. 1601-3 Битва дня 7. марта 1916 р.

Генерал Базлєр, командант одної части боєвої лінії на лївім березї ріки Мези.

Розказ до командантів підчинених відділів:

„Війска не все ставлять опір, як се можна би надїяти ся. Аж до часу одержаня дальших точнїйших відомостий я припускаю, що тут винні команданти поодиноких відділів, не виповняючі належито своїх обовязків. Таких командантів поставить ся перед воєнний суд. Є конечним, щоби опір ставити до послїдної хвилї. Ми мусимо сповнити сьвятий обовязок: або здержати неприятеля, або полягти на поли битви. Команданти артилєрії і машинових крісів одержали приказ стріляти на кождий відділ, який посьмів би уступати з поля битви.

де Базлєр,
52 бриґада".

В ЛОНДОНЇ НАДІЮТЬ СЯ ПРОТЯГОМ 24 ГОДИН ВЕЛИКОГО НАСТУПУ НІМЦІВ НА ВЕРДЕН.

ЛОНДОН, 16. марта. — У військових кругах надіють ся, що протягом найблизших 24 годин буде порішена доля Вердену. Здобутє гори „мертвого чоловіка" уважають за великий успіх німецьких операцій. Німецькі війска, будучи в посїданю отсеї гори, приступлять сейчас до острілювання західних фортів Вердену. Тяжкі німецькі гармати на цїлій боєвій лінії коло Вердену продовжають дальше своє дїло знищеня.

Треба надїяти ся, що вже в найблизших годинах Німці переведуть з трох сторін наступ на Верден, щоби його приступом здобути і переломити французьку боєву лінію.

ФРАНЦУСЬКИЙ МІНІСТЕР ВІЙНИ ҐАЛІЄНІ УСТУПИВ.

ПАРИЖ, 16. марта. — Міністер війни генерал Ґалієні уступив зі свого становища. Його наслїдником іменований генерал Рок, який займав доси становище головного інспектора літаків.

Генерал Ґалієні з початку війни був іменований командантом Парижа. В жовтни 1915 р. увійшов він до кабінету яко міністер війни.

Його уступленє з кабінету приписують деякі невдачам Французів під Верден.

В РОСІЇ:

ПОСЛИ ПРИПИСУЮТЬ ПРИЧИНУ ПОГРОМІВ ПРАВИТЕЛЬСТВУ. — ХВОСТОВ ГРОЗИТЬ РОЗВЯЗАНЄМ ДУМИ.

СТОКГОЛЬМ, 15. марта. — З Петрограду доносять, що посол Чатаров виголосив на засїданю думи промову, в якій обвинює правительство і його органи за погроми в Баку (на Кавказї).

Посол Чатаров представив, що дня 5. марта в містї Баку голодні жінки кинули ся на склепи з хлїбом. Рівночасно впали до міста узброєні в сокири люди, які стали рабувати ріжні склепи. Се тривало через два днї. Число знищених склепів і магазинів так велике, що цїле торговельне житє в містї устало.

Військовий командант в Баку видав був приказ жовнїрам, які становлять залогу міста, стріляти на людий. Цїлі улицї були вкриті убитими і раненими.

Посол Чатаров робить закид, що і тут полїція, подібно як свого часу в Москві, зорґанізувала сей погром. Яко незбитий доказ правди може послужити те, що склепи, яких властителї тїшать ся довірєм і приязнию начальства, остали цїлі. Коли люди розбивали і рабували склепи, полїція спокійно приглядала ся сїй роботї, а навіть властителям склепів не позволила уживати якихось средств оборони перед рабівниками.

Посол Скобельов (соціяліст) вказав на міністра для внутрішних справ Хвостова яко причину погрому в Баку.

Часописи „Рєч" і „Вєчерняя Вєдомості" подають, що Хвостов мав заповісти в найблизших днях розвязанє думи.

БУВШИЙ МІНІСТЕР ВІЙНИ СУХОМЛІНОВ ОБЖАЛУВАНИЙ.

ЛОНДОН, 15. марта. — Цар Николай згодив ся на рішенє слїдчої комісії, щоби докази в справі надужить, яких допускав ся бувший міністер війни Сухомлінов, предложити державній радї до полагодженя. Сухомлінова обжалувано за недоставленє на час і за брак воєнних матеріялів.

—o—

АВСТРІЯ ВИПОВІЛА ВІЙНУ ПОРТУГАЛІЇ.

БЕРЛІН, 15. марта. — З причини виповідженя війни Португалії Німеччиною, також і австрійський посол в Португалії зажадав видачі своїх пашпортів і враз з урядниками опустив Португалію.

—o—

ВЕЛИКІ ТУРЕЦЬКІ ВІЙСКА НА БОЄВИЙ ФРОНТ ПРОТИ РОСІЇ.

ПАРИЖ, 15. марта. — З Атен доносять, що турецьке правительство постановило всї війска, які стоять тепер до розпорядимости, вислати на боєвий фронт проти Росії. Велика часть війск зі Сирії, з Траниї і знад моря Мармара прибула вже на терен війни в Арменії.

—o—

УСТУПЛЕНЄ НІМЕЦЬКОГО МІНІСТРА МАРИНАРКИ ТІРПІЦА.

БЕРЛІН, 16. марта. — Нинї подано урядово до відома про уступленє Тірпіца зі становища міністра маринарки. Його становище обняв адмірал Капель, який дотепер був головним начальником департаменту будови кораблїв.

Причиною уступленя Тірпіца були ріжницї в поглядах щодо веденя дальшої воєнної акції на мори. Тірпіц був за тим, щоби підводні лодки дальше безоглядно вели свої операції на мори. Німецький цїсар і канцлєр, не хотячи наражувати Німеччину на евентуальну війну зі Злученими Державами, були гадки, щоби акцію підводних лодок в дечім обмежити. Се спричинило, що Тірпіц просив о звільненє з дотеперішного становища.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І МЕКСИКО:

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЙШЛИ В ТРОХ МІСЦЯХ ГРАНИЦЮ МЕКСИКА.

ВАШІНҐТОН, 16. марта. — Вчера американські війска, зложені по найбільшій части з кінноти і відділів машинових крісів і гірських гармат, перейшли вчера в полудне в трох місцях границю Мексика.

Центр становить найбільший відділ війска, около 4.000 людий, під командою генерала Першінґа. На чолї двох других відділів стоять полковники Слоєм і Дод.

Американські війска находять ся вже около 20 миль від границї Злучених Держав.

ПРЕЗИДЕНТ КАРАНЦА ОБІЦЯВ АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ ПОМІЧ ПРОТИ ВІЛЛІ, АЛЕ ЗАЖАДАВ ОРУЖЯ.

ЕЛЬ ПАЗО, 16. марта. — Президент Каранца заявив готовість помогти американським війскам при польованю на Віллю, коли Злучені Держави зобовяжуть ся доставити війскам Каранци оружя і амуніції.

В деяких кругах глядять з недовірєм на обітницї президента Каранци і побоюють ся, що скоро його війска одержуть оружє і амуніцію, перейдуть на сторону Віллї.

ҐЕНЕРАЛ ВІЛЛЯ УСТУПИВ В ГОРИ. — РАДИ ЙОГО АРМІЇ ЗАЄДНО ЗБІЛЬШАЮТЬ СЯ.

ЕЛЬ ПАЗО, 16. марта. — Генерал Вілля цофнув ся зі своєю армією в гори, щоби дочекати в догідну хвилю виступити до боротьби з Американцями. Зі всїх сторін Мексика доносять, що населенє краю в більшій части відносить ся з великою симпатією до ґен. Віллї і величає його яко народного героя.

З деяких міст доходять вісти, що богато Мексиканцїв спішить до головної кватири Віллї, щоби станути в його рядах до боротьби проти наїзників. Богато жовнїрів з армії Каранци мало перейти на сторону Віллї.

АМЕРИКА ВИЗНАЧИЛА 50.000 ДОЛЯРІВ НАГОРОДИ ЗА ГОЛОВУ ВІЛЛЇ.

КОЛОМБУС, 16. марта. — Командант пограничних американських війск, ґенерал Фонстон видав оголошенє, в якім обіцює 50.000 долярів нагороди за голову Віллї.

В приватній розмові ґен. Фонстон підносив незвичайну хоробрість Віллї і заявив, що його зловленє буде получене з немалими трудностями. Вілля правдоподібно не стане до отвертого бою з американськими війсками, але буде вести підїздову війну.

Скорше зате може удасть ся Віллю зкладити зі сьвіта при помочи його найблизших приятелів через підкупленє.

УКРАЇНСЬКА САМАРИТАНСЬКА ПОМІЧ У ЛЬВОВІ.

(Дописъ зі Львова).

Коли по уступленю Москалїв зачали напливати до Львова наші ранені жовнїри, зараз повстала думка поміж українськими панночками, щоби урядити окремий шпиталь, де могли би працювати самі українські сестри. Як подумано, так зроблено! — Кілько труду і працї коштувало перше уладженє шпиталя, годї навіть описати. Зараз по зголошеню на тоту цїль духовного семинаря, 27. червня 1915 в протягу півтора дня, позвожено з ріжних сторін міста, з інституций і приватних домів, ліжка й инші потрібні річи та уладжено шпиталь так, що як в кілька днів потім ґенерал звиджував його, то не мав слів похвали, а і пізнїйше висказував ся о нїм: „ви з повним признанєм". З уваги, що тодї було трудно о робітника, то панночки самі заняли ся митєм і цїлуванєм, страшно побутом Москалїв занедбаного будинку.

Скоро вість про український шпиталь рознесла ся по Львові, зараз почали напливати обильні жертви як в грошах так в білю і натуралїях. Добрі люди помагали, як могли. Пані Українки, що були під той час у Львові, заняли ся митєм біля і закупованєм потрібних річий. Охочих до працї в шпитали було так богато, що прикро було що хвилї відмовляти зголоцюючим ся. — Праця ішла жваво й охочо.

Пані, котрі від початку працювали в шпитали, і кілька прихильних тій справі мущин постарали ся о тоє, що в другій половинї липня 1915 зібрала ся майже вся українська інтелїґенція, перебуваюча тодї у Львові, на спільну нараду, що і як дальше робити. — Щоби мати оборону перед всїлякими напастями нецоцкликаних опікунів, вибрано комітет з 15 осіб мущин і женщин, котрий і доси опікуєть ся Українською Самаританською Помочию.

Військові власти відносять ся дуже прихильно до працї наших сестер, а молоденькі робітницї, совісною працею і статочним поведенєм виробили собі загальне поважанє і признанє у військових властий. В навечерє Різдва Христ. 1916 уряджено в шпитали для всїх хорих „ялинку" і обдаровано також всїх жовнїрів Українцїв по других шпиталях.

Яка небудь доля стріне в будучности Українську Самаританську Поміч, то всеж сама її поява є доказом, які богаті дари вложив Бог в серце української жінки, котрі при розумнім веденю можуть віддати велику услугу вітчинї. Ті ніжні руки наших панночок, котрі не цофали ся перед найпростійшою роботою в шпитали, та дотикали ся зі щирим співчутєм відражаючих ран, ті руки чесні понесуть певно і пізнїйше поміч всюди, де її лише буде треба.

Як прихильно відносить ся українська суспільність до Української Самаританської Помочи, видно з того, що на здачку для ранених жовнїрів, на її заклик з усїх сторін краю поплили щедрі жертви, так що Заряд міг обдарувати до двох тисячів хорих. Найбільшу утїху справляли хорим молитвенники, котрих роздано понад тисяч штук. Крім того роздано хорим кількасот сьвітських книжок, також патріотичні картки з видами, образцї, медалики, хрестики, та инші дрібницї. Хорі в семинарськім шпитали при улици Коперника і зі України, що з других шпиталїв там прийшло (понад 900 осіб), дістали також білі колачики і ріжні сьвяточні ласощі. Для тяжко хорих по других шпиталях передано дарунки на руки старшого полевого курата о. Кишакевича. В шпитали при ул. Коперника дістали також всї сьвяточну вечеру, се є борщ, пиріжки і кутю. — Що українська суспільність давала радо свої лепти на сю цїль, видно з дописок повних щирого всепвчутя для недужих жовнїрів. Нагородою для всїх жертводавців нехай буде ся утїха, яку вони справили нещасним хорим борцям.

До розвою Української Самаританської Помочи причинили ся головно панї: Павлина Гладилович, Наталя Домбчевська, Люба Артимович, Софія Коблянська, о. Павло Демчук, а не меньше і о. Йосиф Кишакевич та цїлий ряд инших пань і панночок, за що їм належить ся повне признанє.

НА ПРЮ, БЕЗ ЛЯКУ І ЗНЕВІРИ!

VII.

Тяжко бороти ся з князями.

Болючим є, коли тебе обидить той, на кого-не-можеш жалувати ся.

Римський писатель С. Публій.

Князь Церкви, як вийде на проповідальницю і як виголосить проповідь про „Мариньку": як то вона, ідучи до Америки, станула по дорозі в місті Гамбурґу; як то вона висипала сир до сплювачки, а опісля набирала його на хліб і їла; як, приїхавши до Америки, зробила ся пані, бо пійшла за жидівську няньку; і за те, що вона є нянькою, „поставте, людоньки, сьвічку перед іконою Пречистої Діви на ту інтенцію, щоби та „Мариська" так скапала, як скапає та сьвічка" — як виголосить, кажемо, таку проповідь, то деякий вірний не може витримати до кінця, але часто в середині проповіди вибігає з церкви, біжить просто до бари і випє добру келішину, щоби стримати нуди. А дівчата купують з плачем сьвічки і ставлять перед Пречистою, щоби Мариська „скапала". Чудна проповідь на тему християнської любови; а ще красші її наслідки. Таких проповідий є богато; — зрештою проповідництвом ми не займаємо ся.

Епископський секретар о. Стецюк не може бути більший від свого пана, але також щось потрафить і кричить з проповідальниці: „Плюньте в очи кождому, хто вам буде говорити про Український Сойм!" Чи хто плював — не знаємо.

Епископська ґазета „Америка" час від часу пише: „От „Свобода", „Народна Воля", „Гайдамаки", „Нове Житє" і ще инші часописи знюхали ся і тримають ся разом. Так само зійшли ся тепер разом і жиють в згоді: старосоюзовці, новосоюзовці, соціялісти, гайдамаки, пресвитеріяни і їм подібні. І всі вони загалом — се бандити, пяні фірмани, гетьмани від бар, федерація чортів". — Гарні прізвища — нема що казати. Цілком згідне з наукою Христа...

Але „Америка" пійшла ще дальше і каже: „От куми зі „Свободи" і з Українського Народного Союза знюхали ся разом і дібрали собі до помочи чоловіка, котрому прилипли до рук народні фонди".

Над тим всім треба би конче застановити ся. Правда, всї вичислені „Америкою" часописи йдуть часом рука в руку, бо того вимагає народний інтерес. Ми всї повинні злучити ся як один муж до народної роботи, бо так вимагає народна справа і християнська наука. Але чи за те, що ми не сваримо ся, „Америка" має нас визивати?

Ще дещо про кумів і про народні фонди, що прилипли до рук чоловіка, котрого ми прибрали собі до помочи. Із слів „Америки" виходить, що всї ті урядники Українського Народного Союза, котрі разом з другими приготовляли народну роботу і брали в ній участь, мусять бути людьми нечесними; ба навіть хтось там покрав народні фонди. Справді, се було би дуже сумне, коли би ми такого чоловіка дібрали собі до помочи. Ми шукали між собою за таким чоловіком, що мав до діла з народними фондами, і не знайшли. Але „Америка" свого часу нападала на д-ра Демидчука за те, що він з нами „тримає" і що він наш „параван"; і щось там говорила за „процент" — що др. Демидчук вияснив був. А тому, що з нами ніхто инший зпоза редакції і уряду У. Н. Союза не жив близше, кромі д-ра Демидчука, котрий був колись орґанізатором фондів „Рідної Школи", — то виглядає се так, що то до рук п. Демидчука прилипли ті народні фонди.

І тут виходить уже болюче питанє: Як то? Епископ, не могучи знищити свого політичного противника такими арґументами, як: „зрадник", „киринник", „аґент д-ра К. Левицького", „розбивач народної роботи" — коли не помогли инші попередні сплетні, розсївані приватною дорогою — мав би вхопити ся аж за такий негідний арґумент, як: робити свого противника злодієм? Се нам не може поміститн ся в голові і тому ми на сім місци взиваємо публично „Америку", нехай вона запитає своїх хлібодавців, кого саме вони мають на думці, а тоді ми переведемо розправу, на котру допустимо репрезентанта „Америки", і коли тому чоловікови викажуть вину, то ми його позбудемо ся. Бо коли би сей закид відносив ся до д-ра Демидчука, то ми скажемо з гори, що такої обиди, заданої репрезентантови „Загальної Української Ради" в часї, коли він не міг боронити ся, плазом пустити не можна. Се є засадича справа. Бо може бути хтось чесним чоловіком в краю, може бути добрим і щирим народним робітником, може бути загально шанованим і безкорисним; то вже за те лише, що він приїхав до Америки, хтось має його робити злодієм? Так се виглядало би, що до Америки їдуть самі злодії, а чесний чоловік тут не повинен бути. Чи „Америка" розуміє, що пише? Се-ж була би нікчемність. Таж мусять бути якісь границї в напастях, бо инакше — „хто мечем воює, від меча згине!"

Вкінци ми мусимо приглянути ся значіню слова „кум". Не длятого, що нас „Америка" назвала кумами, а тому, щоби вже раз ту справу полагодити.

Уживаючи слова „кум", „Америка" робить медвежу прислугу українському народови і дуже небезпечний прецеденс на будуче. Бо розважмо:

Ми дуже добре розуміємо, що наші інтеліґенти, хотячи висловити ся з погордою про консервативм нашого простого народа, уживають на се слова „кум". Ніщо злого ще не було би, коли б сього слова уживано лише в такім значіню. Тимчасом понятє сього слова розширяєть ся і дальше на хлопський стан взагалї, хотячи висловити хлопам погорду. І ми спитаємо „Америку": Чи висловлюванє погорди до найширших верств народу, до хлопів, котрі, приїхавши до Америки, стали робітниками — чи таке висловлюванє погорди не криє в собі небезпеки, що сї робітники-хлопи-куми зорґанізують ся і стануть ненавидїти всїх інтеліґентів, які є в нашім народї? То ще не було би великої небезпеки, як би сї робітники зорґанізувались яко маса проти сеї горстки інтеліґентів, що ґрупують ся коло „Америки". Бо остаточно з упадком „Америки" і її політики український нарід не стратить нічого, хиба зискає. Але коли би так сї робітники-хлопи кинули клич: „Проч з інтеліґенцією!" — то що тоді буде зі всїми нашими сьвящениками і тими сьвітськими інтеліґентами, що працюють між нами, з нами і для нас? Чи се не буде якийсь новий клясовий роздор?

Тому на сім місци ми перестерігаємо наш нарід перед такими кличами. Судїть кождого чоловіка після його вартости і не дайте ся збаламутити провокацією „Америки". Колиж ся часопись починає нас хлопів-робітників так визивати, то ми мусимо витягнути з того відповідну науку. Нехай собі філядельфійські круги не думають, що „куми"-хлопи-робітники мають бути для них дійною коровою, що має лише заплатити катедратик, а більше нічого сей „кум" не варта!

Ми пійдемо дальше: У нас в Галичинї бувало, що сьвященики, учителї, академіки, адвокати і инші так звані інтеліґенти вишукували власне хлопські дїти і давали їх на науку та помагали опісля, чим могли. Ті дїти зживали ся відтак з тою інтеліґенцією і ми можемо на щастє похвалити ся, що наша сьвітська й духовна інтеліґенція — се хлопська, робітнича інтеліґенція, яка вийшла з народа і разом з народом працювала. І тому лише наш нарід відносив ся тай відносить ся з довірєм до своєї інтеліґенції.

Дальше, коли дехто з тих інтеліґентів замітив підчас своєї народної роботи спосібнїйшого молодого нарібчака, то кілько то разів бувало, що той інтеліґентний чоловік вечерами учив таких молодців в читальни чи де в приватній хатї і приготовляв їх на народних робітників. І опісля вони разом ішли і працювали. Отже не конче самі латинські школи дають чоловікови знанє, але й домашна, приватна наука і житєвий досьвід. І коли такі інтеліґентнїйші хлопи-робітники виробили ся хоч би тутки в Америцї і працюють з народом, то „Америка" має називати їх з погордою „кумами"? За що? За те, що вони працюють над собою і вчили ся і любили свій нарід і трудили ся на народнім полї, то тепер треба їх копнути і крикнути: „Куми, проч, — бо ми у Філядельфії пани, а ви решта нїчого не варта!" Га, добре і се знати.

А може епископська ґазета хоче словом „кум" сказати, що хтось із нас ходить до бар на пиятику? Ми по сальонах не волочимо ся і ніхто тут не скаже, щоби урядники У. Н. Союза чи хтонебудь із персоналу „Свободи" вели якесь згіршаюче житє. А як би навіть котрийсь урядник зійшов ся случайно з робітником по роботї і випив з ним склянку пива — чи се такий страшний злочин?

А може тим словом „кум" хоче „Америка" нам допечи, що ми всї урядники тримаємо ся разом і спільно, як пристало чесним і характерним людям, працюємо для добра порученої нам орґанїзації і разом після наших сил беремо участь в народній роботї? Виходить з того, що епископська ґазета хоче конечно довести до сварнї, до бійки і до ненависти між нами — і вже такий сам намір є неморальний. Бо за те, що ми жиємо примірно, заслугуємо на признанє, а не на ганьбу.

Зі сказаного виходилоб, що з Філядельфії замісць релїґії любови проповідуєть ся релїґію ненависти. О скільки ми знаємо духа християнської науки, то якраз вона, в противенстві до понять поганських, принесла клич любови. І се є основа християнської науки. Міжтим ми з Філядельфії чуємо зовсїм противну науку. І що-ж ми і цїлий наш нарід маємо думати про се, коли той, хто покликаний до голошення науки любови, поширює науку ненависти? Се-ж не жарти! — се замах на цїлий наш дотеперішний погляд на поступованє людий зглядом себе. Се є вивернене основ християнської науки до гори коренем. А се може потягнути за собою необчислені наслїдки.

І тому до здержаня сього лиха покликані всї, не лише ми. Се вже не є часописна полємїка межи „Свободою" й „Америкою", але боротьба о привернене основних засад, після яких поступає тепер цїле людство.

* * *

Любов є сповненем закона (Римл. 13, 10).

Коли хто говорить, що любить Бога, а брата свого ненавидить, то се неправда. Бо як можна не любити брата, котрого видить, а любити Бога, котрого не видїв? (Іван 4,19).

ЗАПИСКИ.

РАХУНКИ, ДІЯВОЛЬСЬКА РІЧ.

Філядельфійська ґазета „Америка", подаючи в числї з 12-ого лютого с. р. виказ жертв на сиротинець, зрахувала, що разом тих жертв є $27.00. Тимчасом кождий чоловік, що бодай кашку вміє рахувати, счислївши ті жертви до купи, побачить, що їх разом є не $27.00, але — **$195.69**, значить около сїм разів стільки, як нарахувала „Америка".

Як такого блуду допустила ся „Америка", годі вгадати. Хиба вона замісць додавати — **віднимала?** Але до чиєї кишенї віднимала бідні сирітські гроші?

Може би вона в справі того рахунку оголосила „отверте письмо до контрольної комісії Українського Народного Союза?" Га?

МОСКВОФІЛИ ПРО „АМЕРИКУ".

В нюйорській москвофільській ґазетї „Свѣтъ" пише один дописуватель про філядельфійську „Америку" ось-так:

„Коли я заглянулъ въ „Америку", то певно ни въ одной корчмѣ въ старомъ краю найславнѣйшіи пяки не знали такъ ганьбитися, хотя бы даже о такихъ 5—10 лѣтъ по панщинѣ, коли то до безпамяти пило все що жило, билося и сварилося".

Часом і кацапови, нехотячи, вирветь ся слово правди.

КРАСНИЙ ПРИКЛАД.

Польський епископ Павло Роде з Ґрін Бей, Віс., жертвував $1.000.00 на народні цїли свого народа.

Се добрий приклад для всїх епископів, щоби давали жертви — кождий на цїли свого народа. Часом трафить ся, що якийсь епископ обіцяє зложити жертву цїлий рік наперед (а властиво — рік тому назад), то такий епископ тимбільше повинен задивити ся на епископа Роде.

„ПРАВДА" ПРОТИ — ПРАВДИ.

Як пригадують собі наші читачі, недавно подали ми були статю з російської ґазети „Рѣчь" (виходить в Петроградї) про те, як звісний кацап Дудикевич господарить рублями в Ростові над Доном.

Олифантська кацапська ґазета „Правда" передрукувала ту статю, але замісць напиятнувати такого Дудикевича, то ще взяла його в оборону і то в той спосіб, що передрукувала ще з російської ґазети „Приазовскій Край" (виходить в Ростові над Доном) **резолюцію 70-ти кацапських студентів**, в якій вони боронили Дудикевича.

Але спитаємо ся редактора „Правди":

1) **Чому Дудикевича не боронять тисячі бідних галицьких хлопів, їх жінки і дїти**, котрі, збаламучені кацапами, дали ся вивезти до Росії і ходять голі та босі по місті (Ростові над Доном) та простягають руку за жебраним хлїбом?

2) Чому Дудикевич, хоч грозив, що заскаржить до суду редакторку „Пр. Края" (Московку), а не заскаржив?

3) Чому опісля на отвертий зазив редакторки „Пр. Края" до Дудикевича, щоби сповнив свою погрозу і заскаржив її до суду, а вона докаже, що він і Глушкевич ведуть розтратнє житє, а хлопи вмирають масами з голоду і хороби, — Дудикевич не обізвав ся ані одним словом?

Про се цікаві би дізнатись і москвофіли в Америцї, бо ще і їх взивають кацапські ґазети, аби докинули своїх долярків Дудикевичеви і Глушкевичеви на шампана.

ЗЛОДІЙСЬКЕ СЕРЦЕ.

Американські ґазети доносять, що злодії у вязници Сінґ Сінґ зробили 40.000 кавалків всякого рода одінь для потерпівших від війни Поляків.

Всюди треба вміти дістати ся.

ВІСТИ З ВІЙНИ.

Жиють:	Згинуло:
4 королї,	5 міліонів
2 цїсарі,	простих людий.
2 царі,	
1 султан,	
1 мікадо,	
1 президент.	

Українські Січові Стрільцї.

ЗИМА В ПОЛИ.

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЄННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

До початків січня 1916. була на Поділю і взагалї в середній Европі **дуже легка зима**, з виїмком вчасних морозів на початку зими. Звичайно так було, що мороз нагло вдарить, продержить день або два — і знов все розмокає, а на подвірях стрілецьких кватир та на сїльських дорогах творить ся непроходиме болото. Стрільцї згортають то глиноке, дуже липке, соснівське*) болото, але дощ знова розмочує землю і болото стає таке саме, як було передше, бо анї улицї села анї обійстя не є вимощені камінєм.

Через вічне згортанє **болота** стали подвіря і улицї дуже низкі, по середині найнизші, а хати остали наче на горбках. Серед обійстя лежать величезні купи назгортаного болота. Як господарі повернуть до сего опорожненого села, то певно анї своїх хат, стоділ, стаєн не пізнають, анї свойого села; такі там зміни поробили ся. 10. січня розпочали ся **морози** і упав невеликий **сніг**.

Довгими **вечерами** Стрільцї читають. Коло 4. години зполудня засьвічують сьвічки і читають через 5 до 7 годин часописи, книжки і брошури. Стрільцї закупили около 300 примірників першого числа українського журнала „Шляхи", що виходить у Львові. Але якось нїхто не завважує, щоби через те читанє при недостаточнім сьвітлї псував ся кому зір. Взагалї Стрільцї чують ся **здорові**, мимо того, що їх кватири не є надто добрі з гіґієнічного огляду. Се дїєть ся певно через добрий харч і щоденний рух на сьвіжім воздусї при роботї або при вправах. А безперечно причинюють ся до того ще й **тепла одїж**, яку Стрільцї дістали на зиму. Кождий має кожушок, плащ, тепле білє, пелєрини, бодай по 2 пари теплих онуч. Меньшість має чоботи, більшість черевики. Богато Стрільцїв має кавчукові плащі проти дощу.

Очевидно, що при такім заосмотреню нїхто не мерзне. Але нікому не було би студено і без того, бо доси ще не було добрих морозів. Дотепер всего-на-всего один раз придала ся „комінярка" (охорона проти морозу на уха і голову).

„Служба" лучать ся кождій чети раз на три тижнї і триває 24 години.

Тоді Стрілець має по кождих 2 годинах варти 4 години відпочинку.

З початком січня на північ і на полудне від стрілецьких становищ гули **гармати**. Часом було чути також торохтінє машинових крісів. Стрільцї сподївали ся, що прийде і на них черга станути до бою. Але коло 10. січня наєтав на тім фронтї цїлковитий спокій.

Трохи ріжноманїтности в сіру буденщину твердого житя в поли — внесло до Стрільцїв **пожар декотрих стрілецьких кватир**. Погоріла дня 12. січня кватира полкової музики і першої чети і сотнї Вітовського. Як ся чета вернула з полудне з роботи, було вже по всім. І кватира була без даху. На подвірю валяли ся недопалені кізли і солома з даху. Стрілецькі річи погоріли тільки в тім кутї хати, від котрого почало горіти. Зрештою усї кріси і зброю, тайстри і саки з усім добутком стрілецьким вдало ся вчас повиносити з хати — так, що лише деякі дрібниці попропадали. Огонь кинув ся з того, що рура від зелїзної печі занадто розігріла ся.

Вітер заніс огонь також на сусїдну хату, де живуть стрілецькі музики, і вони ледво встигли уратувати свої інструменти і річи. Але їх кватира мало потерпіла. Надпалені кізли понаправляли вони при помочи наших піонірів, так само поцитє хати — і живуть дальше на своїй кватирі.

Над хатою першої чети із сотнї Вітовського роблять наші піонїри дах. Стрільцї з тої чети поробили у своїй кватирі річі та дістали сьвіжу солому, тож вдоволені, що тепер вже не будуть топтати ногами по своїх „ліжках" леговищах, та не будуть збивати за кождим кроком цїлих туманів куряви і пороху.

Вчерто повторювала ся чутка, що коло половини січня мають перевести Стрільцїв із резервових кватир до першої лінії боєвої.

Стрілецька кіннота, що мала вже около 200 вправлених їздців, мабуть перестане істнувати. Покищо остало ще около 30 Стрільцїв з четарем Камінським при кінноті. Решта придїлена до сотень другого стрілецького куріня. Кажуть, що се стало ся тому, бо придільний Стрільцям начальник того відділу кінноти, рітмайстер Фаркач, уступив.

Зі стрілецької кадри **асентировано** недавно до війска кількасот записаних Українських Січових Стрільцїв. Три стрілецькі официри, а саме: сотник **Вітовський** і четарі: **Гаврилко** та **Саєвич** їдуть сими днями на Холмщину і Волинь у стрілецьких справах. Польські леґіонарі находять ся там здавна.

Так представляють ся тутешна буденщина зимової війни.

Ростислав Заклинський.

Відень, 24. I. 1916.

*) Соснів — село над Стрипою в цїсарськім повітї.

Як би Ви не купили собі календаря У. Н. Союза на 1916-тий рік, а хотіли инакшою дорогою набути тих відомостий, які є в календари, то Ви мусїли би справити собі цїлу бібліотеку, яка коштувала би кільканадесять долярів і за відомостями в тій бібліотецї мусїли би Ви шукати цїлі роки.

Чиж не лїпше купити собі календар У. Н. Союза на 1916-тий рік за 50 центів, і за ті мізерні гроші мати все разом вибране, зібране гарно, коротко, ясно?!

ЩОБИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ БУДУЧНІСТЬ СВОЇМ РОДИНАМ, ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА

По інформації пишіть на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Телефони: 2274 Orchard

КОЛИ ПОСИЛАЄТЕ ГРОШІ СВОЇМ РОДИНАМ ДО РІДНОГО КРАЮ, ТО ПОСИЛАЙТЕ ЇХ ЛИШЕ

через

„Американсько-Українське Бюро"

ЗАІНКОРПОРОВАНЕ ПІСЛЯ ПРАВА СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.

Ціна за 100 Корон - $13.50

враз з коштами пересилки.

Звертаєть ся однак увагу посилаючим, що цїни улягають часто змінам.

ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВАНИХ ЛИСТАХ

НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
$0.75 per 3 months
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75
В иншої Америці, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса:
SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висилкою чамовлення наклеить дозучи мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА ПЕРЕД КОНГРЕСОМ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Заява Мирослава Січинського, секретаря Федерації Українців у Злучених Державах Америки, перед *конгресовою комісією для заграничних справ,* дня 25. *лютого* с. р.

Я члена Федерації Українців у Злучених Державах, яка є союзом українських товариств в цьому краю, бажаю заявити, що ми Українці твердо віримо, що без визволення пригноблених народів Східної Европи не є можливим ні мир тривалий, ні демократія, ні економічний добробут.

Теперішна війна ведеть ся не тільки за сьвітову торговлю та панованє над кольоніями в Африці, ні, вона ведеть ся також за панованє над кольоніями в Европі", себто за панованє над чужими поневоленими краями, якими, після сего як вони втратили самоуправу, правлять і яких називають їх сьвільними сусіди.

Україною, Литвою, Польщею, Боснією та Македонією последними часами не правили їх власні діти. Українцями Австро-Угорщини правили (в східній Галичині) польська і (в Угорщині) мадярська аристократія та бюрократія. Українцями, Литовцями та Поляками, що живуть в Росиї, правили московські урядники; Сербія у Боснії були під приказами австрійських Німців і Мадярів, а македонські Болгари під рукою сербського уряду. Будучи під чужим панованєм і розділені між дві або і більше держав, ті країни довгий час були спокусою для мілітаристичних держав. Отяче поневолені народи бажають самоуправи і працюють в сім напрямі.

Добре угрунтовані національні держави є одинокими частинами Европи, що осягнули внутрішну гармонію.

В державах австро-угорській та російській боротьба національна така остра та безвинна, що культурний поступ там майже стоїть на місци, а мирне правлінє є неможливе.

Економічний поступ поневолених народів є сьвільний, вони ані не витворюють богато, ані богато не купують. Всі їх духові сили посьвячені на се, щоби заховати при житю свою національність. Є се страшенна втрата людської енергії — ся політика винародовленя — яку европейські автократії, бюрократії та феодальні аристократії вживають супроти меньших або слабше розвинених народностий та рас.

Треба піднести, що раси і національности европейські є закорінені в земли, вони не мішають ся одні з другими подібно як се діють ся в Злучених Державах.

І як природною річию є, що в Злучених Державах Америки многі расові одиниці, розкинені тут і там через несповідненого собі населеня, не можуть сі самоуправи на підставі національности, такожно природним є, що многі однорідні нарди Европи, що населюють ріжні території, бажають правити собою на землях, які вони займали через довгі віки.

Не зважаючи на довголітний утиск, европейські народи не гинуть. Ані російський не зміг дотепер висше двох соток літ асмоскованости 25,- мільонів українських або так званих „мало-руських" мужиків, яких позбавлено вживання їх матірної мови у всіх школах; ані добре зорганізована сила прусської аристократії не вспіла протягом 47 років поміжчити Поляків в Познаню. Відколи американська і французька революція розбудили европейські народи до демократії, Европа мала можливість видрежених народів, але ані одного примірчу, що котрийсь нарід завмер.

Поневолені але відзвані народи східної Европи є тепер поділені між три держави — російську, німецьку та австро-угорську. Вони обіймають Фінляндию, Естонців, Лотишів, Литвинів, Поляків, Чехів, Словаків, Словінців, Хорватів, Сербів і наносіль, найчисленнійших зложів усіх. Найменше звісних, Українців, що їх зовуть в російській державі „Малоросами", а в австро-угорській — „Русинами".

Разом взяши — около сто мілионів людий лишає від мирової конференції поміщити свої вимоги!

Так як Греція, Сербія, Румунія і Болгарія стали віддані від турецької держави і зорганізовані в осібні країни на велику шкоду турецькому імперіялізмови, але без дійсної шкоди для турецького народа, чого наслідком було велике скріпленє та економічне і духове підвисшенє народів грецького, румунського та болгарського, такожно Фінляндія, балтійські провінції, Польща та Україна могли би бути відділені підчас сеї війни від Росії.

Коли би російська держава втратила Україну, то є цілу полудневу Росію, так як втратила Польщу, то ся багата українська земля, повна мінералів всякого рода, повинна мати змогу рішати про свою власну долю, а не стати польською, німецькою або австрійською провінцією. Україну заселює складник, спокійний і демократичний народ, що числить 35 мілионів. Його признала осібним народом Російська Імператорська Академія Наук в Петрограді, тільки не признає його таким російський уряд, є се народ, якого предки зорганізували першу республіку поміжних часів на сході Европи, а який вмів достарчує найбільших сил в боротьбі за демократизацію Росії.

Українцям треба дати право рішати самим про себе, при помочи всенародного голосованя або в другий який спосіб, чи вони бажають створити свою независиму державу, чи федерацію з другими народом або народами. Се повинно бути одним з головних домагань Конгресу Невтральних Країн від воюючих держав, бо доперва як справді буде введена в житє засада, що „кождий нарід має бути паном на своїй власній землі", житові інтереси невтральних держав будуть обезпечені і заведений тривалий мир.

В разі, як би розбурано російську імперію, треба в інтересі мира дати поліпшу долю також Польщі, Литві та Фінляндії.

В разі поділу австро-угорської держави, східна Галичина, заселена Українцями (Русинами), не повинна стати ані польською ані російською провінцією. Десять національних територій, з яких складеть ся Австро-Угорщина, не повинні бути розділені між сусідів, але повинні рішити про свою будучність при помочи голосованя, при помочи вирозу народної ради, від догляду невтральних спеціяльних делегатів.

Спільні інтереси, спільна мова і спільне походженє є одними з причин істнованя ріжних національностий, але народна воля се й є національність. Се видно найяснійше на примірі Злучених Держав. Американці належать до всіх рас і типів під небом. Вони говорять всякими мовами і представляють усі віроісповідання сьвіта. Одно є в них спільним: їх вибір. „Америка, се країна тих, що схотіли бути Американцями" („Ді Онпаюлер Рівю").

Те саме мож сказати про народи Европи.

Голосованєм повинно бути рішене національне питанє.

Чи нема рації надіяти ся, що делегат Злучених Держав буде обстоювати сю засаду? Його можуть переголосувати. Тоді остане ще другий, практичний спосіб увільненя угнетених народів без того, щоби розбирати державу російську, австро-угорську або німецьку.

Італійська, французька, німецька і ретороманська частини швайцарської республики тішать ся самоуправою і є приміром, як ріжні народи, не теряючи своїх прикмет і своєї індивідуальности, можуть зляти ся разом у висшу одиницю і створити міжнародну спілку. Пожаданість і можливість такої спілки виражує навіть конституція Австрії.

Параграф 19-ий сеї конституції звучить як слідує: „Всі народи держави тішать ся однаковими правами і кождий народ має нейдемнимне право заявляти свою національність та розвивати свою мову. Держава признає рівні права всім мовам країни в школі, урядах і публичним житю".

Сю конституцію много разів подоптали феодальна шляхта і другі середновічні сили Австрії, але чрез поширенє рівних політичних прав Австрія швидко поступала вперед до ідеалу самоуправи народів. Як би ся конституція була виконувана можливо, то в Европі не було би сеї війни.

Колиж Австрія була змушена признати в своїй конституції рівні права до самоуправи для всіх австрійських народів 50 літ сему назад, то ми вже не можемо казати, що засада народної автономії се мрія, а визволенє угнетених народів — се утопія. Політичні права проголошувано часто далеко передтим, заки ними мож було користувати ся. Чого східній Европі бракує, се введенє в житє засади самоуправи національностий, так як вона виражена в австрійській конституції і задиненя самоуправних національностий у спілку, подібну до американських Злучених Держав.

Чиж не слід надіяти ся, що американські делегати на мировій конференції проголосять іменем сто мілионів вільних Американців право сотки мілионів поневолених Европейців до самоуправи в тих спілках, які вони можуть потворити?

І чи не слід надіяти ся, що мирова конференція під впливом великої американської республики проголосить і загарантує самоуправу всім національним територіям в Росії та Австро-Угорщині, подібно як всі американські стейти тішать ся самоуправою, будучи в той сам час зєдинені разом в Американські Злучені Держави?

Заява Юрия Рафаловича, почетного секретаря Британського Українського Комітету в справі визвольних змагань українського народа.

Коли доля поневолених европейських народів, котрі мають признане їх народне становище, як Поляки або Чехи, є тяжкою, то доля такого поневоленого народу як Українці є значно тяжша. Хоч Українці (звісні яко Малороси в Росії а яко Русини у східній Галичині) є найчисленнійші зі всіх поневолених народів (вони числять кругло беручи 29,000,000 в Росії, а 4,000,000 в Австро-Угорщині), одначе їх не признають віддільним народом і артикули 4-ий, 2-ий і 3-ий революції, яка є перед вами, їх не згадують.

А проте вони творять одиницю з добре означеними границями, які є потрібні для независимого житя незалежної нації. Числа, які я подав висше, ще збільшать ся, коли взяти під увагу число Українців еміґрантів. Їх є висше 1,000,000 в Сибірі, около 600,000 в Злучених Державах і що найменше 300,000 в Канаді.

Богато було запевнень зі сторони кількох мужів державних Великої Британії та Франції про сьвятість прав малих народностий та про бажанє боротьби їх перед, панованєм імперій. Українці, що належать до індивідуалістичної, але вельми демократичної нації, яка ніколи на протязі цілої своєї історії не вела заборчої війни, покладали деякі надії на засаду проголошену Сер Едвардом Ґреєм в палі Бехштаґу, дня 22. марта 1915 року. (Що всі малі народности повинні мати волю жити, витворюючи для себе зовсім свобідно свої власні форми правління для свого власного розвитку, без огляду на се, чи вони мають великі чи малі держави).

Як засада відрубности українського народа не буде признана на мировій конференції, то мусимо рахувати ся з тим, що в цілості будемо мати другу европейську війну та повстанє в полудневих провінціях російської держави.

Многі питаня, на перший погляд не можливі тепер до рішеня, може би розвязати через признанє независимої України.

Перелівши було би порішенє жидівське питанє в Росії та Польщі. Всі російські Жиди живуть в „границях осідости", а границі осідости, або одне велике Ґетто, се нічого иншого як тільки Україна, Польща та Литва, що разом творять східні та західні провінції російської імперії. Вільна Україна, коли взяти під розвагу добре звісну релігійну терпимість українського мужика, не робила би більшої ріжниці між Жидами а Християнами, як се робить республика Злучених Держав.

А що Україна панує над Чорним морем, то свобода Босфору та Дарданелів була би заценене через спільну умову для всіх торговельних держав. Турецький уряд розуміє се добре і держава меньша від російської, а бодай меньше агресивна, була би далеко більше пожаданим сусідом не тільки для Туреччини але і для Румунії та Болгарії.

Тоді і вільна республика обіймаюча полудневих і середущих Славян, а незалежна як від Росії так і від Австрії, стала би що найменше можливою.

Пропаґанда, яку Українці почали у всіх невтральних і воюючих державах, має на ціли збільшити число прихильників України. Тут можу сказати, що чотири року сему назад ми заснували в Лондоні спеціяльний Британський Український Комітет, щоби помочи розбудити симпатію для українських змагань.

Треба доконче вказати на спеціяльний географічний і расовий характер Балкану та цілої східної Европи взагалі. Ніякий мир не може бути тривалий, ані не можна буде заспувати Федерації східно-европейських народів, доки засада відрубности української нації не буде раз на все признана. Се одначе не мусить доконче потягати за собою відлєно її від инших держав.

Ю. Рафалович,
почетний секретар
Британського Українського Комітету.

Українці надіють ся визволеня по війні.

Жадана Українців зрозуміти не тяжко. На російській Україні терплять вони від гнету, переслідуваня і подикленя свого народного житя, яких причинок — бажанє московощини їх. На угорській Україні їм навіть не дозволено істнувати. В австрійській Україні вони мають бодай можність тішити ся повною свободою на Буковині, а в Галичині мають практично такі самі права, хоч що правда значно ограничені польською шляхтою, що панує в польській західній, а також в українській (руській) східній Галичині.

Український народ виразно заявляє своє право по сам рішати про будучність земель, на яких він становить більшість, гарантуючи рівночасно релігійну та культурну автономію тамошним меньшостям.

Одначе розуміючи, що се остаточна ціль може бути недосягнена в недалекій будучности та не забуваючи на теперішні обставини, український народ ставить ось-такі практичні домагання:

1. Колиб заховано стан з перед війни, тоді:

а) українська територія Австро-Угорщини повинна бути перемінена в одну українську провінцію з независимо Соймом; в сій провінції український народ, яко спільник австро-угорської федерації, вакував би свою власну долю на поли національнім і економічнім, независимо від польської західної Галичини та від Румунів, Мадярів і австрійських Ніїців на Буковині і в Угорщині;

б) Росія повинна що найменше признати засаду національної відрубности Українців і вписати її раз на все в урядові книги Законів, а Україна повинна мати бодай таку автономію як мала Фінляндія перед 1900 роком (часи Бобрикова); усіляними злуки тих двох країн було би, що автономія була їм загарантована або царем або його послами. (Україні в 1654 р., Фінляндії в 1809).

2. Як би наслідком війни було занятє Галичини і Буковини через Росію, тоді мировий договір повинен загарантувати всім Українцям бодай таку невеличку національну автономію, як ся, що нею Українці тішили ся в тих провінціях перед війною.

3. Як би Австрія здобула частину російської України, тоді мировий конґрес повинен утворити автономну українську державу з тої частини оригінальної української території, яка на се згодить ся.

Отсе вкупі з утворенєм польського королівства і вільної Литви було би не тільки корисним для найбільше інтересованих держав, Австрії, Росії, Німеччини і Румунії, але також і для решти сьвіта та причинило би ся се устанени европейської рівноваги.

(Повисший меморіял к. М. Січинського і просьба п. Ю. Рафаловича були поміщені по англійськи в 28-ім числі „Свободи").

ДОНОСИ І ВИДУМКИ.

Канадійські шовіністи визискують насаджуванє Польщі в Галичині проти Австрії.

Канадійська газета „Манітоба Фрі Прес" з 18-ого м. с. помістила (Квітю п. с. „Рішарцейтед Рутеініенс" (Русини віддані назад вітчині).

Та стаття перевісім повна доносів, брехонь і видумок (— як видно з їх інтенцій — походячих з „кратівської кухні"), а опісля повна спекуляцій на тему про Австрію, Польщу й Україну, написаних після своїх мимо і потреб.

До брехонь і видумок належить підла клевета, що „др. Семен Демидчук, представник австрійського правительства для русинів („Свободі", яка виходить в Ню Джерзи (Стейті)". Ся підла клевета дійсно належить ся хиба на судову дорогу.

В тій клеветі містить ся прямочасно і донос на „Свободу" та на п. Демидчука.

Дальше кажеть ся в тій статі, що др. Демидчук має за собою активну поміч грецько-католицкої церкви, хоч се — як звісно — є неправда. Про се „кратівські" інформатори знають добре, але цілию їх було — зробити донос на канадійського грецько-католицького епископа Будку і тамошнє грецько-католицке сьвященство, бож ані на епископа ані на сьвященство в Злучених Державах доносити нема рації, з тої простої причини, що обі епархії (канадійська і тутешна) зовсім окремі і независимі і канадійські власти можуть мати до цих лише з канадійським грецько-католицьким епископом і сьвящениками. В тім „кратівці" бачать рід „шпіонів", а для „шпиону" роботі і на бреховні „шпиони" є.

Се мрільний гумор, а може і ні, — може сі „кратівці" се така моральна гниль, що вже і палати не потребує.

* * *

Дальше читаємо в тій статі канадійської газети дещо з иншої боки:

Газеті, чи її інформатори ходять о те, щоби Українці по війні не вертались з Канади до Галичини і Буковини.

В тім безперечно є інтерес Канади, бож наші поселенці переміняють її в культурну країну і підносять її достаток.

Але канадійські патріоти, коли хотять задержати Українців в Канаді, нехай пошанують їх народні права, а не страшать австрійською неволею.

А сю австрійську неволю вони собі взяли за пострах для Українців. Кажуть (так пише згадана віпіпеська газета), що Українцям роблять лише обіцянки, а тимчасом в Галичині розпаношила се тепер Польща і, що Австрія готова наші землі віддати будучій Польщі, то Українці на таке з Канади не вернуть ся. Вони би зачепились — пише та газета, — як би дістали право власности на земельну посілість і запоруку свободи.

Се, що Українцям роблять обіцянки, може і правда, але про них ми не чули. Натомісць дійсно правда, що Австрія будує вже Польщу на наших землях і тим дає навіть оружє канадійським шовіністам аґітувати не лише проти Українців, але і проти Австрії.

Се сумне, але, на жаль, правдиве. Тут дійсно „кратівські" демаґоги і канадійські шовіністи можуть визискувати теперішне штучне насаджуванє Польщі на наших землях з старім краю. Вправді визискують вони се для своїх цілий, — але визискують, а хто инший — терпить.

* * *

Подаємо ось-тут згадний уступ сеї статі, в якім говорить ся про насаджуванє Польщі на наших землях, котрою страшить ся наших-людий в Канаді, аби прочитали собі і чужинці, які наслідки вже принесеть будованє Польщі на українській території:

REPATRIATED RUTHENIANS.

Ukrainians are being told that after the war Galicia will be the "best Canada"—a land flowing with milk and honey, from which all the former proprietors have perished by the sword or gibbet, and the Ukrainians of the United States and Canada have only to go in to possess it. They will be asked to sell out their prosperous western farms and employ their capital in building up again the unhappy devastated land of their nativity. The Ukrainian University of Lemberg, so long promised, will be established, and will become the capital of a new Ukrainia, comprising the east half of Galicia, Bukowina, and a large slice of the Russian Ukraine, which is to be torn off for that purpose. Odessa will be the port of this autonomous Austrian Province.

All this sounds very fine, and it is the kind of appeal that may strike home to many of the poorer classes of Ruthenians engaged in mines and factory work in the United States. But before the Ukrainian farmers of Canada sell out their shining acres they will want something better than words—they will want title-deeds of Galician soil; they will want a charter of liberty such as they now enjoy in Canada; they will want the right to come and go as they please, each man his own master, owing no obeisance to the lord of the manor. But when they begin to look into these things they will find out the terrible hoax that the Austrian agents seek to play on them in order to make use of their bodies and of their goods when the time of reconstruction shall come.

What has happened in Ruthenian Galicia? What are the facts?

At the opening of the war several thousand Ruthenians volunteered to form national Ruthenian regiments; their services were accepted, and they did valiant work. But after a few months the Austrian Government changed this policy; the Ruthenians were trusted no longer. Their cadres were broken up and the individuals distributed throughout the army—among Germans, Czechs Slavonians, and so on.

Not so were the Poles of Galicia treated. These have now a distinct army of one hundred thousend men, fighting under the national Polish colors, practically independent of the Austrian army, though largely officered by Germans. This Polish army is in active possession of all of Galicia and Bukowina that is not held by the Russians. Galicia has become a Polish Province, and it is said that the Polish nation has received guarantees from the most august sources that Galicia is to be incorporated as part of the autonomous buffer state of Poland, under a Germanic Prince.

Thus crumbles the fabric of an independent Ukraine. Austrian agents and clerical agents, working to re-populate devastated Ruthenia with repatriated American and Canadian Ruthenians, hold out the prospect of free lands and autonomous government; but the fact is that the Poles are in the saddle in Galicia, and Ruthenians returning there return to the serfdom from which their fathers fled. This truth will become known among Ukrainians in Canada, and not all the vaporings of Mr. Ferley and his friends, nor the more insidious work of enemy agents, will avail to shake the faith of these citizens in the land of their adoption.

Manitoba Free Press, February 18, 1916.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ КНИЖКИ!

цит.
ДЯК. Оповіданє Марка Вовчка.....15
МАРТА БОРЕЦЬКА. Історичне оповіданє.....25
І. ОЛЕКСА ДОВБУШ І КАРПАТСЬКІ ОПРИШКИ. II. ЦІСАР І ІГУМЕН. Балада. З німецького перекладу Іван Франко.....10
ПОВНА ЗБІРКА ВЕСЕЛИХ ВІРШІВ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО.....55
ПРО КОНЕЦЬ СЬВІТА.....15
РУСЬКИЙ ШТУКАР. 212 гарних штук до забави. Зміст: Часть I. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартівливі.....50
РОЗМОВА ПОЛЯКА З РУСИНОМ. Дуже веселий вірш, в котрім Русин висміває польську пиху.....10
РОСІЯ Й УКРАЇНА.....15
РУСЬКО-АНГЛІЙСКИЙ ТЛУМАЧ, з котрого можна дуже скоро навчитись англійскої мови. Сторін 256, тверда оправа.....60
ЧАРОДІЙНИ ПРИГОДИ убогого Омара і султанової дочки Зулейм.....20
ЧИ ВАША РОДИНА ДІСТАНЕ ЗАПОМОГУ ПО ВАШІЙ СМЕРТИ?.....20
ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ (оповіданє). Дві мені (оповіданє). Мадам Польонів хора (оповіданє). Як Степан чоботи купував (оповіданє).....15

Належитість посилайте до:
„SVOBODA".
83 Grand St., Jersey City, N. J.

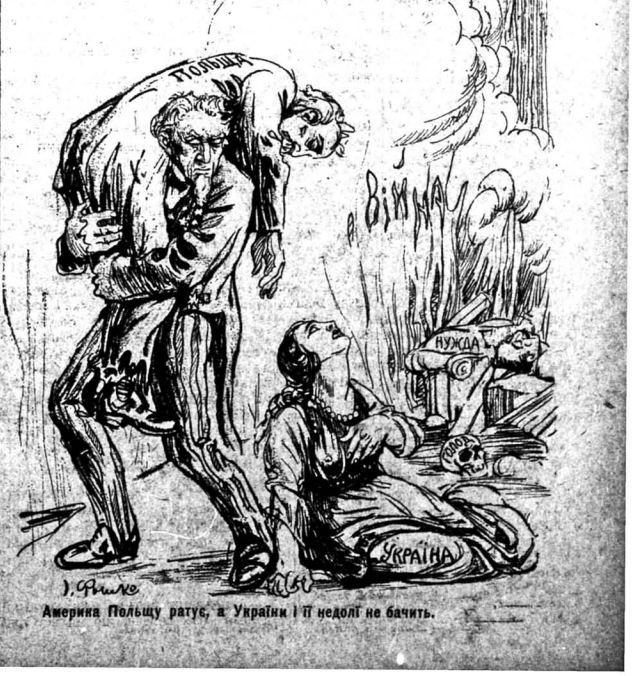

Америка Польщу ратує, а України і її недолі не бачить.

В СПРАВІ ВИВЕЗЕНЬ РОСІЯНАМИ.

Позиція Загальної Української Ради.

Загальна Українська Рада займається за безпастанно справою насильно вивезених Українців і докладає всіх можливих заходів, щоби приспішити їх виволоне.

З причин від неї незалежних — головно з браку в австрійсько-угорській монархії відповідного числа цивільних підданих російських, здатних до обміни, справа та подибує великі трудности. Вестами ми мусимо докладно знати всіх вивезених наших людий, як також місце, де вони перебувають, щоб в даних разі можна зареклямувати їх повороот, хоч би се мало статись аж із заключенем мира.

На жаль, не маємо в сій справі докладних інформацій і не можемо їх мати, коли не дадуть нам найбільші інтересовані, а се „вставші родини і знакомі вивезених.

Для того подаємо инше спис тих, про яких знаємо, і просимо цілий наш український загал о як найскорше доповнене його, а саме:

1) Через докладне подане імен, назвищ і характеру тих, яких у нашім списі нема, як також місця їх побуту в Росії, оскільки се відоме. Належить одначе подавати нам відомість про вивезене і щодо тих себів, яких місце побуту в Росії не відоме.

2) Через спростоване можливих невірностий і неокладностий у нашім списі. Часом може прим. родина знати докладніше, де хто знаходить ся, як се ми могли дізнати ся і се треба спростувати.

3) Через доповнене дат щодо характеру і місця замешканя при тих особах, при яких в нашім списі не о.е подане.

4) Спис наш обіймає майже виключно самих вивезених з поміж інтелігенції, а дуже мало знаємо про вивезених селян — просимо отже і особи вивезених селян нам докладно подавати, бо і на їх вивоженю нам рівно належить.

Інформації просимо посилати до Канцелярії З. У. Рада на руки президента д-ра Костя Левицького, Wien, VIII. Josefstadtterstrasse 43. 1|8.

НАШ СПИС ОБІЙМАЄ ОТСЕ ОСОБИ В ПОАЗБУЧНІМ ПОРЯДКУ:

Алиськевич Йосиф, богослов василіянський — Томск, ул. Єфремівська 4.

Ф. Алексевич Григорий, парот Батятич (Жовква) — Томск.

Балицький Юліян, урядник тов. „Просьвіта" у Львові — Бійскійска губерія, Бійскійский уїзд, п. Богуславское, с. Пинчуга.

Д. д-р Бенди Йосиф, ректор гр.-кат. семинарії у Львові — Бійскійска губ., Бійскійский уїзд, гор. Мариинск, ул. Новоприсутственная ч. 38, городска аптика.

О. Бруньо Олекса, парот Хлівчан (Рава) — губ. Костромска, уїзд Макарієвский, с. Тямомино, поліційна управа воєнно пійшич.

О. Бачинский Іван, парот Смонча (Золочів) Астрахань.

Бойко Іван з Маниовець (Зборів) — губ. Казанська, уїзд Чистопоь.

Бідосипський Петро, студ. прав з Коломиї — Перм. Берлаз Михайло, студент прав з Заліщицкий Самбірск, ул. Садовая, дім Бакакова.

Балурський Микола з Бряниець (Перемишль) — Симбірск, ул. Шатальская 18 (кат. костел).

Бахтаровим Андрій, посадник з Гнилиц — Київ, Тельженский переулок 11.

Бутта Н., господар з Хлопів (Рудки) — Самбірск, ул. Мариинская 64.

Бісецький Іван, проф. сем. з Самбора — Самбірск, ул. Мариинска 64.

Бучківський Н., Лаховичі заріячі (Жидачів) — Перм, Поморная, часть II.

Д-р Бонорвів Ілярій, адвокат з Яворова — Полтава, губернска ремска больниця.

Бобрук Михайло, Кальіка (Яворів) — Перм, ул. Большая Ямская 28.

Британ Сидір, заст. директора „Дністра" — Орел, Берет р. Оки ч. 8 у Надежка.

Бідобрам Осип, урядник маґістрату, Старий Самбір — губ. Томска, волость Китайская, с. Тогар, ж. Колпашев.

Бакко Володимир зі Станиславова.

О. Боберський Олександр, парох з Миколаєва (Бібрка) губ. Бійскійска, волость Петровская, с. Бийское.

Бачинський Володимир, інжинір зі Львова.

Бакновский Смирідон, радник маґістрату, Львів Київ, Большая Подвальная 36.

Бланьський з Яворова.

Бобік Григорій, проф. гімн. з Бережан, Тургайская область — Пенза.

Бойко Іван з Межигорець (Галич), Самбірск, ул. Аниповский переулок 4, дім Смирнова.

Бородайкевич Роман, студент зі Станиславова — губ. Подільська гор. Винниця (нова тюрма).

Величко Федір, трафіки маґістр. зі Станиславова губ. Томска, Бунеск ул. Барнавая.

Величковский М. — Перм, ул. Станская — дім Павлова.

Вертинович Іван, упр. школи з Сільця, — ул. Тодорская, 11.

О. Ганкевич Михайло, парох з Порогів (Богогчани) — Омск.

Д-р Гарасимів Антін, адвокат з Стрия — Київ, Ямгирская 42.

Гарасимович Іван, радник суду з Самбора.

Гродський Йосиф, Бійскійска губ., Бійскійский уїзд, п. Богучанское — с. Ірзійске.

Гринець Василь, Бійскійска губ. — Бійскійский уїзд — п. Богучанское, с. Зелезіска.

О. д-р Горинкевич Мирон, зі Львова, Бійскійска губ. Бійскійский уїзд, город Мариуинск — ул. Новоприсутственная ч. 38.

О. Городівський Іван, крилошанин з Станиславова, Самбірск, ул. Мариинская 64.

Проф. Грушевський Михайло, Кадаць.

Ґраф Н., господар з Вістовиц (Рудки), губ. Самбірска, гор. Бонск.

Губчак Михайло з Станиславова, губ. Томска — Бунеск ж. Барнавая.

Гумецкий Іван, проф. гімн. з Станиславова, губ. Томска — Бунеск ж. Барнавая.

О. Гура Дамян, сьвящ. з Жовківщини — Томск (католицький костел).

Гоца Василь, директор Нар. Дому в Белзі — губ. Петропавловська — область Акмолинська (Сибір).

Губар Федір з Вознисець.

Д-р Гузицкий Володимир, лікар з Станиславова.

Гуменский Олександер з Станиславова.

о. Громницкий Володимир, парох Тернополя, Перм, ул. Петропавловская.

о. Гутрь, Василійник — Київ, Кузьнечная 61.

Григорій Мезенін, учитель в Коломиї, — Самбірск, ул. Лисинная 4 — дім Смирнова.

Ганкевич, п. к. офіціал дирекциї скарбу в Рашеві, — губ. Бійскійска, с. Павлов.

Д. Домашний Омелян, парот з Баворова (Тернопіль).

О. Хвіля Григорій, парох Жеребок королівських.

О. Дяков Григорій, парох Маниовець.

Д-р Дешинук Іван, проф. гімн. з Станиславова, — губ. Томска, Бунеск ж. Барнавая.

Д-р Дуневичук Василь, — вакан. адм. Зборів, Київ, ул. Московска 46. (польський костел).

Д. Гонцкий Василь з Колодець (Жовква) — Томск.

Гураль-Гунць з Бережанщини — Перм, городский управа, від. земельний.

Іванко Іван, губ. Бійскійска, уїзд Бійскійский, п. Богучанское, с. Бруїна.

Іванець Роман і Іванець Стефан — брати, ул. Гімназиальная, губ. Бійскійский уїзд — Бобровская волость, с. Кемеско.

Іванчинский Микола, директор Народної Торговлі у Львові, губ. уїзд Бійскійский, п. Богучанское, волость Пінчуга, с. Чадобець.

Іванович Петро, студ. — Амабат — Туркестан.

Зарічний Михайло і Зарічний Матвій — оба з Болшовець.

О. Збудовский Роман, — губ. Вятска, Уржум.

О. Зінкевич Михайло, завідатель Сиротою.

Кошчинський Микола, з Ходора (Надвірна) Самбірск, ул. Садова, дім Сергейського.

О. Кінак Ілія, з ідов. Заліщицького, — Самбірск (катол. костел).

Колодонець Юрко з Любачи (Рава) — Москва, ул. Калужска, Первогородская больница — 25 навіблок.

Коломиєць М., урядник старости з Яворова — Воронїж, ул. Нелеовська, дім Кинцев.

Д-р Ковальський з Ковля, Самбірск.

Д-р Кочобій Михайло, радник шкільний — Київ.

Ковак Володимир, студ. фільос., Львів.

Курбасів Микола, редактор, Львів, губ. і уїзд Бійскійский, волость Бобровская, п. Богучанское, с. Бідоба.

Кульчицький Кіим, п. к. радник суду з Станиславова.

Кузьмич Осип, урядник „Дністра" — Орел, Московскіе кумера ключ. 2.

Кунцір Лев, контрольст з Черновець, Вятка — Острогская 25.

Коломиєць Микола, Пидики (Коломия) — Самбірск, Садовая, дім Серганського.

Д-р Кіцка Іван, адвокат зі Львова, гор. Курган, губ. Подільська, дім Донского Общества.

Квіт Василь, богослов з Поморян (Золочів) Київ, костел св. Николая.

Лемкевский Микола, стар. інжинір зелїз. в Стрию, Київ, Владимірска 46.

Ленинский Іван, проф. політехніки у Львові — Київ, Лїзьвенг Н., учитель з Яворова — Воронїж 2, ул. Безоевска, дім Кинцев.

Лисевський Володимир, парох з Гвоздя (Надвірна), Дрокутск, дат. костел.

О. Ломинський Єремія, ректор семинара в Станиславові — Самбірск, ул. Мартинова 64.

Ліпкевич Стефан, радник нотар. Мости великі.

Леонтович Іван, богослов, Генетиска (Рава).

О. Любинський Йосиф, парох в Дубовець (Калуш), Самбірск, Смолинска 14.

Литвин Ф. Василь, богослов василіянський, Томск, Єфремовская 4.

Малицька Константина, учителька, Львів, губ. і уїзд Бійскійский, п. Богучанское, с. Пинчуга.

Маєковим Степан з Перемишлян, — Київ, ул. Московска 46 (польський дім).

Матіїв Іван, радник шкільний зі Львова, — Київ, ул. Михайловская 44, квартира 12.

Мариняк Василь, Любома (Жидачів) Перм, Пожарная часть 11.

Маренин Андрій, директор школи з Яворова, — Воронїж, ул. Нелеовська, дім Кинцев.

О. Мартинович Василь, парох Беремовець (Зборів) губ. і уїзд Бійскійский, волость Кежемская, с. Аксеново.

Матіїв Соств, богослов василіянський, Томск, Єфремовская 4.

Маслик Іван, радник суду з Бережан, — Троицк, ул. Оренбурґска.

Мудрик Іван, Добротвір (Калїнка).

Миськовенко Ілько, Комарно, губ. Воронїж, Нікольска, ул. Дворцкая, дім Вікакова.

О. Носковский Володимир, Сороки (Бучач) — Самбірск, ул. Мартинская 64.

Недїлка Йосиф, студ. прав, Львів, — губ. і уїзд Бійскійский, п. Богучанское, с. Ірзи.

Д-р Остромский Володимир, директор „Дністра, губ. і уїзд Бійскійский, п. Богучанское, с. Гольтянино.

Ольховий Дмитро, Комарно — Коростик, у Вас. Ів. Спонгіловска.

Д-р Окуневский Теофіль, посол. Городенка.

Прайма Іван, директор гімназії в Яворові, — Полтава, губернска ремска больниця.

О. Прошинин Лев Луца, василіянин — Томск.

О. Пасьвинский Григорій, парох з Голозір, — Астрахань, ул. Католицкая, римска церков.

Паранька Сеїв зі Львова, — губ. Томска, уїзд Маринянський.

Побережний Стефан, Станиславів.

О. Постриган Михайло, сотрудник з Золочева, Київ.

Прибула Іван, госп. з Романова (Бібрка).

О. Плящовський Володимир з Ліпького, — Троицк, губ. Оренбурґска, ул. Оренбурґска 12.

Пушкарський Павло і Питель Антін — оба богослов василіянські, — Торск, ул. Єфремівска ч. 4.

Пиць Мих., адвст. реальности в Стрию, — губ. Харківска, гор. Сумм.

Пелеський Олекса, Павлоеск, ул. Добрянска, дім Бакн.

Паславський, василіянин, — Київ, Кузьнечная 61.

Петриний Осип, — Перм, Большая Ямская 28 (польський комітет).

Панчук Микола, проф. гімн. у Львові, з Болшовець.

Рак Антін, п. к. радник суду, губ. Бійскійска, волость Алгафаровская, с. Пинчуга.

Ростковит Михайло, учит. гімн. з Чортокова.

Родольський Осип, учит. гімн. зі Львова,—Самбірск.

о. Рицар Н. з Богутина з. Зборова — губ. Бійскійска, п. Бійскійске, с. Пинчуга.

о. Рудакевич Петро, парох Славної.

Римар Юрій, зі Стрия, — Київ, Фундуклїївський переулок 11.

о. Ратич Іван, з Ленин (Бережани) — Троицк, ул Оренбурґска (польський комітет).

о. Савицький Людвик, парох Щербович (Броди) губ. Томска — волость Парабельська, с. Парабель.

Д-р Сьвєнціцький Ілярон, вуєтос Нац. Музея у Львові — Київ, ул. Столипинська 36/11.

о. Скілєцкий Дмитро з Поморян, губ. Томска, Нарымский Край, Корґаск, п. Нарым.

— Скобельський Теофиль, парох Горунка (Дрогобич) — Симбірск, ул. Мартинова 64.

Скобельський Атанас, радник суду з Золочева, Київ. Б. Подвальна 36.

Сеїнович Лука з Болшовець.

о. Сапрун Стефан з Степатина (Сокаль) — Вятка ул. Всесьвятская, дім Зеленовича.

о. д-р Соболь Іван, Бійскійска, губ. Минусинск, ул Новоприсутственная 38, городска аптика.

Сосновський Роман, стар. радник суду, Львів — Київ, ул. Фундуклїївська 50, квартира 11.

о. Сосенко Антін, декан з Ойлова.

Сварт Ілярій, радник суду, гор. — Ташкент, поселок Троїцкое, Артиллерійский лагер, 1. Варан.

Ставничий Богдан, проф. гімн. Яворів, — Воронїж, ул. Нелеєвська, дім Кинцев.

— Д-р Стахура Данилко, адвокат Самбір, — Самбірск, Мартинова 15.

Стефанишин Н., урядник зелїзн., Станиславів, — губ. Томска, Бунеск ж. Барнавая.

Семенюк Іван, з Станиславів.

Степір Іван, губ. і уїзд Бійскійский, п. Богучанское, с. Рибное.

Стрільницький Володимир, Надїїв (Дашна) — Київ, ул. Кирилівска 82.

Студитинский Михайло, область Акмитинска, Петропавловска канцелярія пійшич.

Екеєв Митрополит гр. Шептицький Андрій, Курск.

о. Шепанко Микола, сотрудник ординатур, Львів.

Д-р Шухевич Микола, адвокат у Львові, губ і уїзд Бійскійский, п. Богучанское.

Шевчук Іван, Сокаль, губ. Черниговська, станция Рубодовка, хутір Скоропадського.

Тодорович Павло, богослов василіянський — Томск, Єфремовска 4.

Топунки Микола, учитель, Чернівці — Вятка, ул. Пароходная 87.

Тишкевич Іван, урядник Союза ревів. у Львові, — Томск, Нарымский край.

о. Тимкевич Евген, парох Кудобинець, — губ. і уїзд Бійскійский, волость Бєлемская, с. Аксеново.

Тисовська Анеля, жена учителя з Сапонка, — Харків, фабрика тіка цигаретовиц.

Турин М., секретарь Нар. Торговлі у Львові — губ. Бійскійска, волость Алтафаровская, с. Пинчуга.

Тарнов Ґрета з жінкою з Станиславова.

Д-р Терлецький Антін, лікар з Ротятина.

Темницький Омелян з Устя зеленого.

о. Теренцук Василь, парох Поятин, Київ, Московска 46.

Д-р Яворич Володимир, лікар з Станиславова і

Яворський Володимир, директор Каси з Станиславова, губ. губ. Томска, Бунеск ж. Барнавая.

Д-р Ярославів Дмитро, інжинїр гр.-кат. семинарії у Львові, Орел.

Ярка Стефан, з Коропука (Рудки), губ. Самбірська, г. Бонск.

о. Ярославський Михайло, канцлер гр.-кат. консисторії у Львові, Орел, Садовая, римо-кат. церков.

— о. д-р Юрик Стефан, парох Золочева.

Д-р Фелак Стефан, директор „Дністра" у Львові, Київ, Большая Подвальная 36.

о. Феняковский Іван, парох Любіня вел. — Перм, ул. Большая Ямская 28 (католицький костел).

Фуртак Вартоломей, — Перм, ул. Петровска 75 (польський комітет).

Фелак Осип з Долини, губ. і уїзд Томский, Нарымский Край, волость Парабель.

Фігура Микола, з Болшовець.

Фодинин Володимир, з Станиславова.

Фрейман М., ун. богослов, — Перм, ул. Петропавловска.

Хлїбнїцький Т., кандид. гімназ. з Яворова Полтава, городська поліція.

Чорній Іван, майстер шевський зі Львова, — Харків, Чуґаєвй Н., губ. Бійскійска, волость Антиферовська, с. Шадрина.

Чуловський Петро і

Чуловський Осип, обо: губ. Томска, с. Новоуманское, п. Коктанево.

— д. Цетковський Віктор, парох з Камінки струм. Київ, Большая Подвальная 36.

о. Хамчук Григорій, сотрудник зі Зборова.

З Президії Загальної Української Ради.

Відень, дня 12-го липня 1916.

ФОНД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ.

215. Вест Пулман, Іл. На вечерку Укр. Нар. Клюбу зложили на руки П. Косьцьова слїдуючі добродії: Лоць Ковалї і Микита Косьцьов по 25 цт.; Павло Батюк і Теодор Яніба по 15 цт.; Василь Віяк, Ілъ. Гавриляк, Іван Хабрайський, Василь Гавриляк, Ґеорґ Мельник, Іван Ковальчук, Іван Корнин, Михайло Гаврилюк і Михайло Чубка по 10 цт. — Разом **$2.60**

216. Вест Пулман, Іл. На хрестинах у Т. Ляїсьчак зложили на руки Т. Пальчука слїдуючі добродії: Т. Пальчук 75 цт.; Т. Ґайдай і Д. Ґайдайчук по 50 цт.; дрібними жертвами 35 цт.; Г. Бутовський, П. Кривовяний, М. Костаховиц, Парамька Шавала, В. Ляїсьчак, І. Ґриб, Б. Гаврилюк, Н. Мурацець, Г. Дацьків і Д. Грабівський по 25 цт.; І. Ґалоґа 20 цт.; Ґ. Ґриб 15 цт. — Разом **$5.00**

217. Ленсінґ, Міш. На хрестинах у В. Горінного зложили на руки С. Семенюка слїдуючі добродії: В. і Е. Горінний $1.50; К. Дзюнь, Г. Левадовський, І. Левадовський і Ю. Ц. по $1.00; Т. Радовіц 75 цт.; М. Решітовська, С. Семенюк і Н. Петришин по 50 цт.; Я. Решітовський 25 цт. (надіслав Т. Радовіц — Разом **$8.00**

218. Фолрівер, Масс. На хрестинах у С. Черкас зложили на руки Я. Кріса слїдуючі добродії. Д. Сенко $2.00; С. Черкас $1.00; Я. Кріс 80 цт.; М. Федорак 70 цт.; С. Лесів 45 цт.; Т. Чемерис 40 цт.; П. Хапців і І. Зборівський по 35 цт.; П. Ільків, Наталія Зборівська, І. Голод, М. Капітан і Я. Ісаків по 25 цт.; Я. Кіт 20 цт. (надіслав І. Зборівський) — Разом **$7.50**

219. Сінсінаті, О. На руки П. Кацидана і М. Миняка, зложили слїдуючі добродії: Бр. св. Мартина, ч. 242 Н. С. $20.00; Д. Кацидан $3.00; Д. Кацидан $2.25, М. Краєвський $2.00; Н. Дзюба $1,25; М. Миняк, М. Бодиновський (Поляк), С. Бачовчин (Словак), І. Ковь і П. Бучак по $1.00; Іо. Никифорук 50 цт.; П. Бойкович (Поляк) і Берта Ліґенбер (Жидівка) по 25 цт. — Разом **$20.00**

220. Вунсокет, Р. Ай. На хрестинах у М. Карася, зложили на руки А. Бориса слїдуючі добродії: А. Борис 50 цт.; М. Карась, А. Ковальшин, І. Чагарин, С. Щепар, М. Вовсений, К. Канфонік, А. Сирота, Н. Васькін 3. Теодозія і А. Яґремська по 25 цт.; П. Кошиска 5 цт. — Разом **$3.05**

221. Ланза, Масс. На руки С. Кинала, зложили жертви слїдуючі добродії: С. Кінаць і С. Кінаць по $2.00; Т. Сидорак $1.00. — Разом **$5.00**

222. Сиракюз, Н. Й. На колядку, котрою заняло ся тов. „Запорожська Січ", від. 317. У. Н. Союза українських слїдуючі члени: І. Ґамбала, І. Ґринчак, С. Бернаш, В. Осушінський, І. Перейма, М. Ліпіцак, П. Олійник, Л. Пунда, П. Цимбала і Д. Матвійів по 50 цт.; П. Ґавінський і Д. Матвійів по 20 цт.; П. Ніколаєнко $1.25; Теофана Рашка $1.15, І. Перейма $1.08; В. Ланг, П. Олійник, І. Бисий, В. Бедняр, Н. Бутницький, В. Вишнецький, М. Хапас, Л. Кіт, А. Ґринчак, Д. Кіт, І. Вишнецький, І. Ґінжарський, П. Ґнатак, Д. Ґнатак, Ф. Ґнатак, М. Дацик, С. Сідлик (польський сьвященик), І. Старовуйтний, В. Лаба, З. Палагнюк, М. Каїм, Ф. Бурак, Онуф. Шпит, І. Дорожинський, І. Токар, Н. Гирчак, М. Ліпіцак, С. Бегман, Д. Цимбала, С. Ковальський, Гр. Ґрінчак, П. Круц, Д. Пунда, П. Ґрінчак і П. Цимбала по $1.00; С. Петришин, І. Кіпак, С. Ляхва, І. Мотиль, М. Кімак, Ю. Білянчук, Ю. Шпин, Й. Фінаєл, Ю. Ґринчак, С. Вага, А. Гожак, С. Дейвак, П. Пікалюшний, Л. Коцмаль, Гр. Ґунда, Й. Ґрінчак, П. Пастух, Н. Діцунк, В. Кучерявий, Н. Трач, І. Ягура, А. Калинак, М. Кушнак, К. Марків, М. Ліпіцький, С. Ґанчур, Д. Посік, Олена Чорна, М. Старовуйтний, І. Ґнатак, Д. Кінарт, Г. Бедзіко, Н. Діцунк, М. Маковик, А. Мацко, І. Татарин, А. Шмокалюк і С. Сворак по 50 цт.; І. Пижак 35 цт.; А. Сідлчик і М. Бунїцак по 30 цт.; М. Ясинук, З. Ясинук, Д. Ясинук, А. Васиняк, А. Волобор, Ґ. Ґринчак, Ю. Ґринчак, О. Ґринчак, І. Ґрінчак, І. Ґнатак, Ф. Ґнатак, Ф. Ґнатак, Ф. Ґнатак, І. Ґнатак, Ф. Ґнатак, І. Ґнатак, Ф. Ґнатак, І

РОСІЙСЬКІ СУДИ В ГАЛИЦЬКИХ СПРАВАХ.

В московськім военнооокружнім суді розглянено доси вже кілька судових справ бувшого галицького ґенерал-ґубернаторства. Галичан, обжалованих за злочини поповнені в часі російського наїзду Галичини, вивезено до Росії, коли Москалі мусіли цофнути ся. Спершу мали перейти справи їх усіх перед кийевський военний суд, та міністерство війни установило для них остаточно квестивість московського военного окружного суду. Сей суд розбирав 26. грудня 1915 карну справу цигана Сивака, що з зависти завдав свойому первому братови смертельні рани. Сивака засуджено на півтреть року арештантських рот. Дня 20-го січня 1916 станув знова перед тим судом Данило Офіцинський, селянин з громади Ожидів („каменско-струмілівського уезда, львовскої ґубернії"), обжалований за убийство селянина Івана Куца. По переведеній розправі признано Офіцинського невинним злочину убийства, але засуджено його на заподіяне ран, яких наслідком явила ся смерть, на три роки арештантських рот.

—o—

КОЗАЦЬКІ ВУСИ.

Отаман російського кубанського козацького війска ґен. Бабич видав дня 1. січня с. р. ось-такий приказ: „Відповідно до §55-ої статі 7-ої книги збору военних постанов з 1859. р., виданого 1907. р., мають усі ґенерали, штабові і висші офіцири та рядовики всїх родів війск, а також усі цивільні урядники військової управи носити вуси. Тимчасом бувало нераз таке, особливо в останніх часах, що в мене являли ся не тільки офіцири, але і рядовики з голеними вусами. Добачуючи в сім нарушенє постанови закона, а одночасно й нарушенє традиций порученого мені війска яко потомків Запорожа, котрі були горді на свої вуси так, що безвусий козак викликав між ними посьміх, прошу начальників ґруп і отаманів відділів нарушення закона офіцирами і рядовиками безумовно недопускати. Инакше буду приневолений потягнути винуватих до відвічальности".

—o—

РОСІЙСЬКІ БАЙКИ ПРО ЛЬВІВ.

Львівська „Свобода" пише: Російські часописи з кінця грудня і січня нечисленні видумними звістками про зворожнюванє Львова і Чернівців і про перестрах між галицьким і буковинським населенем. Російська офензива мала викликати у нас нечуваний переполох і люди на стрімголов утікали зі Львова і Чернівців. В Чернівцях усе до шета вивезено і то не так десь недалеко, але аж у глубину Угорщини, поміщаючи Семигород. Очевидно всї ті вістки є зовсім неправдиві, бо у Львові і в Чернівцях населенє заховуєть ся цілком спокійно, певне, що союзні армії вже більше Москалів до краю не пустять. Такі вістки ширить Росія урядово, щоби хоч брехнею піддержати падаючого духа серед російського населеня.

—o—

ЇЗДА ОНУФРІЯ ҐЕЦЕВА ДО АМЕРИКИ.

Москвофільська ґазета „Прикарпатская Русь" подала, що дня 11. липня с. р. по цілорічній подорожі до Америки, явив ся на засїданю „Русского Народного Совіта" в своїм роді визначний москвофільський діяч Онуфрій Гецев, що недавно помер. „Невтомний ґонець" на поздоровленє В. Дудикевича в повною подякою та в коротких словах представив свою діяльність у Злучених Державах північної Америки, Канаді, Китаю і Сибірі. Він „уладжував" російсько-народні віча, орґанізував „російський" нарід, старав ся пізнати докладно його житє. Заки галицькі Москалі оголосить друком довний звіт з подорожі Гецева, мала „Украинская Жизнь" (кн. 8—9) можність познайомити ся „з повним обрахунком жертв на народний фонд", зібраних на вічах, які уладжував г. Гецев на величезнім просторі Злучених Держав, Канади, Китаю і Сибіри. Показуєть ся, що жертв зібрано всього 1.197 дол. 2 ц. (2.394 рублів 1 коп.), а по зниженім курсї коло 2.000 рублів). Гецев великодушно передав жертви по повнім курсї. Та рівночасно Гецев порахував собі „на покрите найконечнїйших видатків на подорож по 300 рублів на місяць — значить 3.600 руб. за 12 місяців. Хоч „Совіт", приняв звіт до відома і подякував сердечно за патріотичний, може безкорисний тяжкий труд", всетаки можна запитати, скільки чистого доходу мав москвофільський „народний фонд" з жертв, роздобутих в часї подорожі Гецева?

ПОМИЛУВАНЄ МОСКВОФІЛІВ.

Як звісно, віденський військовий суд ще в літї минувшого року засудив на кару смерти через повішенє шість москвофільських провідників, а іменно посла д-ра Дмитра Маркова, посла і судового надрадника Володимира Куриловича, адвоката д-ра Дрогомирецького зі Золочева, адв. д-ра Черлюнчакевича з Перемишля, коваля Гаврила Мульвенича з Камінки Струмилової і селянина Дякова з Вербіжа коло Рудок, всїх за зраду держави. Вони внесли жалобу неважности, яку суд недавно відкинув. Засуджених однак не повішено, бо кару смерти замінили всїм на досмертну вязницю. Вирок є вже тимсамим правосильний і засуджені почали вже відбуванє кари. Стратили вони всї свої титули, а оба посли, Марков і Куриловичсвої посольські мандати до парляменту. Заступником Маркова (посла з брідського округа) є Курилович, так що той мандат буде тепер порожний аж до других загальних виборів, бо в двомандатових округах доповняючі вибори переводять ся доперва тоді, коли утуплять оба посли. Заступником Куриловича (посла з сяніцького округа) є знова о. Роман Чайковський з Тарнави коло Ліска, котрий також за москвофільство сидить в Талерґофі чи в якімось иншім кримінали, але що він не є ще засуджений, то на місце Куриловича став він вже після закона послом до парляменту. *Тепер в австрійськім парляменті є тільки один москвофільський (русский) посол, — а се о. Роман Чайковський.*

—o—

МОСКОВСЬКІ ЗЛОДІЙСТВА.

В міністерстві війни в Петрограді відкрила контрольна комісія великі злодійства, в яких брали участь висші офіцири. Двох злочинців-офіцирів розстрілено, инших заслано на Сибір, а їх майно а конфісковано. Злочинці утворили недалеко Архангельска фабрику, в якій переробловано та перетоплювано злобуті кріси і гармати. Після занятя Львова і Чернівців привезли преступники гармати, що мали остатись в Росії яко ознаки побіду, до Архангельска, та перетопили їх на нові, російські. Шкоду оцінюють на 15 міліонів рублів. Один урядник, що при розділі зисків зістав поминений, доніс з приводу про все тодішному начальникови воєнних Микола Миколаєвичеви, і в той спосіб зрадив цілу справу.

100 КОРОН $13.50

ВИСИЛКА ГРОШИЙ

НА ВЕЛИКОДНІ СЬВЯТА

до

ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

Єсли висилаєте гроші до краю своїм родинам і знакомим, то висилайте через кождому знану вже по від нині

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand Street, Jersey City, N. J.

Ми висилаємо гроші до як найтаніших долонків (теперішнім курсі, скоро і безпечно; за висланї гроші і за повність суми

ЦІЛКОВИТО ҐВАРАНТУЄМО.

Хто не має мульвенних паперів і коверток, то нехай напише на якімсь'будь папері ім посилаючого, і хто має гроші в краю відобрати, та пришле до нас на понизшу адресу разом з мані-ордером або грішми в редиґстрованім листі, то по отриманю ми вишлемо гроші до краю, а Вам зашлемо посьвідку від гроший.

Пишіть на адресе:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платять ся не 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цент. за слово за кождоразове поміщенє. — Оголошень меншійи не приймаємо.)

Пошукую свого тата ЛУЦЯ ЧИСТУХА, літ 60. Походить з села Новосіки, пов. Підгайці, Гал. Відійшов з дому 19. мая м. р. За поданє його докладної адреси дам $5.00. Хто би о їм знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: Semko Chystuch, 904 N. 4th St., Minneapolis, Minn. 32-34

Пошукую свого брата МИКОЛУ КУБАРА, родом з Луга Лисятинського, пов. Стрий, Гал. Має перебувати в околиці Філядельфії. На Хто би о нім знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: Michael Kubara, 1733 W. Erie Str., Chicago, Ill. 34-35

Пошукую свого шваґра МИХАЙЛА ГОШИНА, родом з Ижова Старого, Галичина. Має находитись в Шікаґо. Також пошукую ФЕДЬКА ВАХОЛА, родом з Цитулї, Галичина. Хто би о них знав або вони самі, нехай пишуть на адрес: Stephen Kodyk, Ernest, Pa., Indiana Co. 34

ПОШУКУЄСЬ АҐЕНТІВ-ПРЕДСТАВИТЕЛІВ на місто Бейон і Ньюарк, Н. Дж. Стале місце з доброю платою. Голоситись до: A. Makray, 1947 Boulevard, near Fulton Ave., Jersey City, N. J. 25-37

ХТО БИ З РОДИМЦІВ знав відповідну місцевість, де можна би отворити буфетню і ґроснрию серед Українців і Славян, зголоти ласкаво о сім мене повідомити а дістане добру нагороду. J. Krasnowski, 24 Bow St., Franklin, N. H. 29-34

ШТОР НА ПРОДАЖ тано і в добрім місци. Добра нагода для Українця; продаю по причині лихого здоровя. Голоситись на адресу: W. Z., 182 Spring St., Fall River, Mass. 31,34

ПОТРІБНО 25 ДІВЧАТ ДО ОБСЛУГИ в McAlpin готелї; добра і чиста робота; короткі години праці; платня $25.00 місячно і харч. Голоситись від 9-ої рано до 12-ої перед полуднем до офісу в готелї: Bureau of Employment, 33rd Str. Employees Entrance, Hotel McAlpin, New York City. 34-35

ДИПЛОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ і случайно університету дуже англійської взяла та приготовлює до іспитів до здобуваня американських гомоновських паперів. Інформації устно або письмо уділює: 18—
M. SCHWARTZ, 168 East 89th St., New York, N. Y.

31 ПРЕКРАСНИХ АРТИСТИЧНО ВИКІНЧЕНИХ ПОРТРЕТІВ ЖІНОЧОЇ КРАСИ 33-35

в натуральних і дуже інтересуючих позах. Фотоґрафічні знимки, дуже гнані. Ціна всїх портретів лиш 58 центів. Гроші маркими почтовими або мані-ордер висилати на адресу: The Amor Novelties Co., 643 E. 14 St., New York, N. Y.

ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ в. п. Dr. Bukki's Medical Institute, 407 East 58th St., New York City отсим подає до відома Вп. українській публиці і всего-м пацієнтам, що офіс сего інституту є отворений кождого дня, в неділї і сьвята від год. 9-ої рано до 5-ої вечером, а не лише в будні дни, як це мильно дотепер подавано в оголошенню. 31-39

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ 16-18 ЛІТНЬОГО ДО ҐРОСЕРНЇ І БУЧЕРНЇ.

Мусить уміти писати, рахувати і розуміти анґлійску мову; стало місце; платня після здібности і особливої уміни. Голоситись устно або листовно на адресу:

GROCERY,
68 Greene St., Jersey City, N. J.

ДАРОМ! Чи хочеш одержати великий і гарний годинник вартости $7.00? Надзвичайна спосібність. Пришли свій адрес. 29.34
BOSTON SUPPLY CO.,
159A Endicott St., Boston, Mass.

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
DR. JOHN SMITH, JR.,
СПЕЦІЯЛІСТ-ХІРУРГ
327 E. 17 St., New York, N. Y.
Офіс отворений від год. 12½ полуд. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 4-ої полудни.
Телефон: Stuyvesant 4493

ПОБІДЇТЬ „НАШ"!

Юрко: Мошку, хто побідить?
Мошко: Наші!
Юрко: А хто-ж то тоті „наші"?
Мошко: Ну, ті, що побідять!

В ЛУЧНОСТИ СИЛА!

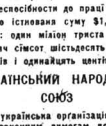

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

СЕ ОДИНОКА НАША ПРАВДИВО УКРАЇНСЬКА ОРҐАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ, ОСНОВАНА 1894 РОКУ, ЧИСЛИТЬ ОКОЛО 10 ТИСЯЧ ЧЛЕНІВ І СКЛАДАЄТЬ СЯ З ВИСШЕ 250 ПОВАЖНИХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ І СЕСТРИЦТВ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

видав на посмертне, запомоги в разї наїзїтва, неспосібности до праці і т. п. за час свого істнованя суму $1,319.767.11 (словами: один міліон триста девятнайцять тисяч сімсот шістьдесять сім доляріи і одинайцять центів).

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Одинока українська орґанізація, яка відповідає законним вимогам всїх стейтів Злучених Держав і Канади. — Одинока українська орґанізація, яка приняла справедливу систему плаченя членських вкладок після літ. — Одинока українська орґанізація, яка дає пенисїть, що зможе сповнити всї свої обовязки супроти своїх членів. — Маєток У. Н. Союза виносить $224.354.03. — Одинока українська орґанізація, яка старасть ся також о моральне і просьвітне піднесенє своїх членів.

ВСТУПАЙТЕ САМІ ТА ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗА!

В кождій місцевости Злучених Держав і Канади повинен істнувати відділ У. Н. Союза. Кождий Українець чи Українка повинні належати до У. Н. Союза без огляду на їх стан, політичне переконанє чи релїґійні почування.

По всї інформації в справі У. Н. Союза сейчас пишіть до головної канцеляриї У. Н. Союза на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Книгарня „Свободи"

має на своїм складі ріжнородні книжки, як: оповідання, новелї, байки, гумоски, книжки до забави і розрывки, популярні наукові розвідки, брошури, самоучки, театральні штуки, молитвенники і т. п.

Кромі книжок находить ся много ріжнородних друків, як: переписні листи з портретами визначних Українців, листи з віршами, портретами і др.

Цїнники висилаємо на жаданє.

Замовлені книжки висилаємо відпоротною почтою. Гроші належить присилати враз з замовленем. Срібних грошей на надійсних і марок (стемпелів) не приймаємо.

Замовленя належить писати на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N.J.

Добрі робітники.

Єгомость кличуть на нарубка:
— Федю, а що ти робиш?
— Я нічого.
— А ти, Михайле?
— Я помагаю Федеви.

Яке їхало...

— Ганю, ти повинна вийти за столяра, щоб тобі ялика трохи стесав.
— Ати, Іване, ожени ся з бондарівною, хай тобі пяту клепку упхає в голову.

Цигане, та я чув, що тебе били.
— Ну, то що — та били! Велика річ!
— Та бо я-чув, що тебе цілий день били.
— Овва! який то великий день в Петрівку!

— Але ти, небоже, мусів добре Петра ударити, коли так кричав?
— Та бігме ні, ледво дотулив ся рукою...
— А чомуж йому пика так напухла?
— То зі злости на мене...

В суді.

— Ви кажете, що жінка ваша кинула вам горшком в голову?
— Так, пане сендьяе.
— А чом на вашій голові нема знаків?
— Ба, але зате на горшку їх повно.

Поворожила.

Прийшли в село цигани. Малі циганята метнулись по хатах на жебранину, а радше, щоби дещо вкрасти, а циганка пійшла бабам ворожити. Прийшла циганка до одної хати, а там застала лиш жінку.

— Жінко, я вам поворожу!
— Ой, поворожте, бо моя корова саме від недїлї не припускає молока.
— А вийміть, каже циганка, корову. Я вам її не возьму, лиш до вороженя треба. Виняла жінка корову. — Оттут поставте мені на долоні — каже циганка. Жінка поставила корову на долоню. Циганка завязала їй очи хусткою та каже:
— Тепер обернись ся три рази навколо себе, а з третим разом як зловите руку мою руку, то є корова, так я вам скажу, яка то відібрана.
Жінка обернулась три рази довкола себе, за третим разом хап руку, а в хаті по циганці і слід загинув.

Поміч в чужині.

ПРИГАДКА ДЛЯ ТИХ, ЩО ЗАБУВАЮТЬ:

„Можна нами, що забувають скоро о нещастях, на знайде ся ані один, котрий би не був в таким случаю, в якім би потребував доброї поради, помічної руки; і не можна повірити, щоби знайшов ся такий, щоби міг забути за дану йому раду-та поміч в тім случаю; так говорить Г. Г. фон Шікоф, одинокий фабрикант Болгарського Кровного Чаю. За оказану йому поміч в час, так пише наш краян Іван Сандор, 834 Parkland St., Flint, Mich., в слїдуючім письмі: Нехай Бог благословить винахідника Болгарського Кровного Чаю за Вашу доброту, що і в чужій сторонї помагаєте своїм ближним; я не всилі Вам за се подякувати, бо я через десять місяців терпів на болї жолудка, але від коли по сей час, стал я-знишим чоловіком. Вжем так був хорий на жолудок, що ані травити не хотів і не міг-ем працювати; тепер вже працюю, есьм здоров і чую ся дуже добре".

Г. Г. фон Шікоф Болгарський Кровний Чай є найлучшим і найуспішнїйшим ліком проти хороб жолудка, легких, запору, селезінки, мочового міхура, браку апетиту, неправильности стільця і травленя, ломани, кашлю, перестуди, болю голови, зісслабленя; яко чистець крови не має пари на сьвіті.

Одну велику родинну дозу, що вистарчить на 5 місяців, вишле дешевше за $1.00
Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. — Adv.

ПАВЛО КЕЛИЧАВА
МУЗИКАНТ І ДИРИҐЕНТ.
Достарчує музики на концерти, представленя, бали, пікніки, поїзди і весїля. Дає музиці на всїх інструментах — скрипкових і дутих. — Адреса:
P. KELECHAWA,
188 Morris St., 67 Greene St.,
Jersey City, N. J. 27-8tc

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

М. Старицького, в перерібці Александрова.

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35. — Шліть замовленя враз з належитостю до:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

СЕ ВЖЕ ДІЙСНО НОВІСТЬ, І ТО НЕБУВАЛА!

Нераз вже були на Україні образи українські і картки, але не було ще таких, які власне тепер видало

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В НЮ ЙОРКУ.

Гляньмо наперед на образи!

Се два прекрасні, великі образи: ПЕРШИЙ — се славний малюнок українського артиста-маляра п. Івасюка:

В'ЇЗД БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЄВА;

а ДРУГИЙ — се славний малюнок українського артиста-маляра п. Красільского:

портрет ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

За тими обома образами великий попит був не лише в старім краю, але і в Америці, одначе тепер з причини війни такимо їх спроваджати. Та удало ся українському Бюрови в першій американській фірмі в Ню Йорку виконати ПРЕЧУДНІ РЕПРОДУКЦІЇ ТИХ ОБРАЗІВ У ТАКІЙ ВЕЛИКОСТИ ЯК БУЛИ В СТАРІМ КРАЮ НА НАЙЛІПШІМ, ТРИВКІМ, КАРТОНОВІМ ПАПЕРИ. Репродукції виконано так званим „сьвітло-друком", що виглядають наче оригінали.

Величина образів така: високи на 28 цалів, а довгі на 22 цалі.

ЦІНА (ЗЕ ПЕРЕСИЛКОЮ), ЗА ОДИН ОБРАЗ 1 ДОЛЯР; ЗА 2 ОБРАЗИ 2 ДОЛЯРИ.

Сі образи можуть бути прикрасою галь і приватних кімнат. Надають ся навіть до прикрас галь відчас концертів і сьвят Шевченківських.

Українські картки, видані „Американсько-Українським Бюром", є такі:

1. Тарас Шевченко.
2. Др. Іван Франко.
3. Михайло Драгоманів.
4. Олена Степанівна (кадет-аспірант при У. С. Стрільцях, полонена москалями 1915. Мрсиєлами в бетеї коло Бобелова в Галичині).
5. Софія Галечківна (у службі при У. С. Стрільцях).
6. Українські жовнїри в австрійській армії.
7. Запорожці відпускуть султанови. (Малюнок Ілї Рєпіна).
8. Цар Петро Великий відвідує українського гетьмана Павла Полуботка у вязниці.
9. Гетьман Богдан Хмельницький і його Україна.
10. В Кирилівці, рідним селї Т. Шевченка.
11. Гуцульський танець.
12. Козак прощаєть ся з дївчиною.
13. Гуцул в Карпатах.
14. Ясновидець у селянів Галичині.
15. Вид з України.

ВСЇ ТІ КАРТКИ РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ КОШТУЮТЬ ВСЕГО 65 ЦЕНТІВ.

Крім того Американсько-Українське Бюро має на складі КОЛЬОРОВАНІ СЬВЯТОЧНІ КАРТКИ з малюнками з нагоди ВЕЛИКОДНИХ СЬВЯТ з українськими написами.

10 КАРТОК З ПЕРЕСИЛКОЮ КОШТУЄ ВСЕГО 25 ЦЕНТІВ.

Замовленя і мані-ордери (можна посилати також американські стемпси почтові) висилати на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

За 50 цнт. вартости $1.50

25 АРКУШІВ ЛИСТОВОГО ПАПЕРУ І 25 КОВЕРТ друкованих з вашим іменом, назвиском і адресою, заквадрованих в гарній бленді, а також для пожитчну книжочку „ЯК СТАТИ ГОРОЖАНИНОМ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, та инші практичні відомости з портретами президентів" вишлемо кождому, хто пришле нам 50 цнт. ГВАРАНТУЄМО, ЩО БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ.

Пишіть на адресу: 28-39

UNIVERSAL COMPANY,
P. O. Box 43, Scranton, Pa.

КОЖДИЙ свідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Хмельницького і І. Мазепи. Величина 16x20 цалів, ціна 50 центів за один. Книжки до читання, молитовники, кобзарі і всякого роду календарі. Пишіть на адресу: 26—

RUSKA KNYHARNIA IM. T. SZEWCZENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ПОЗІР! ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ!

Вже вийшла на 160 сторін ілюстрована (з дуже гарними 25 образками) книжка, часть 3 і 4-та

„З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ".

В тій книжці є описані всі галицькі і буковинські повіти, міста, місточка і села де дотепер гадують Москалі. Если не маєте з дому жадного листа, то з тої книжки довідаєтесь що ся діє в Вашій родинній місцевости. Сами всіх убитих, ранених і полонених Русинів-Українців і Поляків з подвіем, хто де служив при війску і хто звідки походить родом і з котрого повіту.

Ся книжка є дуже важна і інтересна, повинна находитись у кождого і в кождій хаті.

Ціна 50 цнт. Позамісцеві можуть присилати мені-ордер або стемпсами (канадійські не приймаємо масці). Тому спішіть ся, если хочете мати ту книжку, бо наклад дуже малий. Агентам значний опуст. Пишіть на адресу: 28ст—

Wydawnyctwo Europejskoji Wijny,
233 E. 9th St., Dep. 1 New York, N. Y.

ВАЖНА НОВІСТЬ!

СПІШІТЬ СЯ ЧИМСКОРШЕ!!!

1) Довший час глядають хлопці за гарними дівчатами, а дівчата за гарними хлопцями, одначе не мають нагоди ані способу до осягнення любови. В який спосіб можна любов осягнути, переконаєте ся з книжки, яку можете купити у нас за малі гроші, лише за $1.00

2) Хто хоче навчити ся в короткім часі англійської мови, може се зробити без великого труду. З нашої книжки можна навчити ся добре читати і писати по англійськи по кількох тижнях. Ціна сеї книжки....75 цнт.

Правда, що Вашою довголітною мрією і се, як би стати великим богачем, як можна пробати з $1.00 $10.00 з них і тисячу. У нас дістанете таку книжку, з якої довідаєтесь, в який спосіб можна прийти до богацтва. Ціна $2.00

Хто замовить ті три книжки разом, отримає їх за $3.00. 24чс—

Замовлення посилайте на адресу:

CLUB HOUSE
Box 335, Chicago, Ill.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Діємо ся з пожаниками читачами новинкою, що появили ся дуже гарні картки почтові з кольорованими образками з житя Ісуса Христа, яких повинниськ тримати до перепески в часі Великого Посту. Зміст карток:

1. Христос благословить дітей.
2. Ісус при кернице Якова.
3. Ісус і богатий молодець.
4. Ісус і лілії.
5. Добрий Спитель.
6. Добрий пастир.
7. Моленє о чаші.
8. Ісус падає під хрестом.
9. Розпяте Ісуса Христа.
10. Найсвященє серце Ісуса Христа.

СИХ 10 АРТИСТИЧНО ЗМАЛЬОВАНИХ КАРТОК КОШТУЄ ЛИШ 25 ЦЕНТІВ.

10 карток з житя Пречистої Діви Марії, артистично змальованих в кольорах, коштує 25 центів.

КАРТКИ З ЖЕЛАНСМ ІМЕНИН, вишивані шовком, з українською і американською фаною, ціна за одну картку 20 центів. Картки з порфоломим цьвітами по 10 центів одна. Картки друковані з кольорованими цьвітами, 5 штук 10 центів. 28ст7

Картки з вишиваним шовковим гербом України, ціна 20 центів за одну.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

BASIL HRISHKO,
701 W. Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Чи є в Вашій хаті ГРАМОФОН?

КОЛИ НЕМА, ТО МАЄТЕ НАГОДУ ТЕПЕР НАБУТИ ДУЖЕ ТАНО.

Сей грамофон, який тут оголошуємо, є новонайдешнїйший, гарне найбільші рекорди, дає дуже чистий голос, такожамо ин грамофон за 25—35 доларів, а ціна тут $2.75 вже з пересилкою. По такій ціні може і найбільший його купити. Памятайте, що се є річ, яка принесе богато щастя до Вашої хати. Там ми відкладаємо на вісітнїйше, що дає можливо низшою подачі нуждо і зашкіть його ще нині. Вишлемо два рекорди даром кождому, хто ужне сего купона.

Адресуйте:

RUTHENIAN PHONOGRAPH CO.
34 E. 7th Street,
New York, N. Y.

ПВ. ПАНОВЕ!

Заучаю одного доларя і ми заладаю на грамофон, а решту дошлемо за отриманим товар. Моя адреса така:

КИШЕНКОВИЙ КАЛЕНДАРИК НА РІК 1916

можна набути в КНИГАРНІ „СВОБОДИ". Ціна 10 центів. — При замовленях на більше числа сих календарників дасть значний опуст. Адреса:

„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

можна набути за 20 цнт. в книгарни „Свободи". — Величина портрету: 13x16 цалів. — Сей портрет повинен находити ся в кождій українській хаті.

Замовленя шліть до:

„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВЕЛИКОДНІ ДАРУНКИ!

1) Найгарнїйші листи з маляними Воскресия Христового, з гарним верщем за цілій первій стороні, украшений золотими цьвітами і перлами, з образом Ісуса Христа і Його муч, ціна одного листа 10 цнт., 12 штук $1.00.

2) Песткартні дуже гарні з писанками і цьвітами, з образом Воскресия Христового, позолочувані, різних виробів, ціна одної картки 5 цнт., 6 штук за 25 цнт.

3) Чудові вітарики з образом Ісуса Христа, обложені цьвітами, складані, тому надають ся до висиляня і до рідного краю, ціна їх: 10, 15, 20 і 25 цнт. за одну.

Масла також старокрасні календарі коснї по 50 цнт. і $1.00. 28сч46

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA,
951 W. Erie St., Dept. H. Chicago, Ill.

МОЖНА ЗАРОБИТИ $2.00 ДО $3.00,

ЗАЙМАЮЧИ СЯ ВЕЧЕРАМИ ПО РОБОТІ РОЗПРОДАЖЮ КНИЖОК. ПО БЛИЗШІ ІНФОРМАЦІЇ ПИШІТЬ ДО:

„SVOBODA"
Dept. K,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Даром!

ВЕЛИКИЙ ВОЄНИЙ ЗОШИТ, який містить 58 образків знятих з поля битви. На сих образках побачите як то війна виглядає! Сей зошит даємо даром до книжки з ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. Се є дуже інтересна книжка під сю пору. Коштує лише 40 цнт. Гроші можна присилати стемпсами. Наклад невеликий, тому спішіть і вишіть еще нині до: RUSKA KNYHARNIA, 34 E. 7th Str. New York, N. Y. —13—

КАТАЛЬОГ НАЙКРАСШИХ ШТУК, МАГІЧНИХ з всякими приборами, як: цьвяти, тарілки, шклянки, фляшки, штиасти, карти, кулі, поучаючий замінювати воду у вино, молоко, чорнило, штуки зникани річий і богато других, яких кождий легко виконає з правіш розвесеить товариство і навіть може заробляти сим гроші. Каталоґи висилаємо даром. Адресуйте: 13-51

AM. BOOK & NOV. HOUSE, Box 371, Cleveland, O.

КАЛЄНДАРІ „ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА" І „ЗАГАЛЬНИЙ"

ТИХ ДВА РОДИ КАЛЄНДАРІВ ВЖЕ ОТРИМАЛИСЬМО З КРАЮ.

	Ціна
Приятель Жовніра	40 цнт.
Загальний	90 цнт.
Українського Нар. Союза	50 цнт.
Сирітського Дому	60 цнт.
Календар кишеньковий	10 цнт.

Спішіть ся замовляти, бо календарів з краю є дуже мало. Замовленя і гроші посилайте на адресу: 30—

RUSKA KNYHARNIA IM. T. SHEWCZENKA,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ДАРОМ ДАЄМО!

ЧЕРЕЗ КОРОТНИЙ ЧАС 2 РЕКОРДИ І ШПИЛЬКИ ДО ГРАМОФОНУ ВРАЗ З ТРИ-ДОЛЯРОВИМ ГОДИННИКОМ КОЖДОМУ ХТО КУПИТЬ У НАС НАЙНОВІЙШИЙ І НАЙЛІПШИЙ ПАТЕНТОВИЙ ГРАМОФОН

Тоще Вам платити за грамофон по 25 і по 30 доларів, наколи трафиять ся нагода набути великої вартости грамофон за дуже низьку ціну. Сей грамофон має гарні голосні і виразні різні навалки. Можна закладати найбільші плити. Сей грамофон є гарно оброблений, з тревалого матеріялу і інструмент. Вам на довгі літа. Ціна сего грамофона є знижена на $4.25.

Наколи хочете мати щось доброго в своїм домі і розвеселити себе і родину, то не чекайте ся надпутуйтесь, лише вишліть задатку $1.00, а решту доплатите по одержаню товару. Памятайте, що лише через короткий час будемо продавати сей грамофон по такій низькій ціні, а в додатку дістанете даром 2 рекорди, шпильки і $3.00 годинник. Висилайте сейчас ваш задаток на поданий адресу:

TAYCHERT CO.,
453 N. Halsted St., Chicago, Ill.

КАЛЕНДАРІ ВОЄННІ!

В СИХ ДНЯХ НАДІЙШЛИ З КРАЮ КАЛЕНДАРІ:

1) ВЕЛИКИЙ „КАЛЕНДАР ЗАГАЛЬНИЙ", в 4-ох розділах, містить около 250 ілюстрацій з війни, заладжений ..... 95 цнт.
2) „ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА", з пластичним в війні і докладними описами ..... 40 цнт.
3) КАЛЕНДАР „ПРОСВІТИ", ціна звичайна 30 цнт.
4) ВЕЛИКИЙ КАЛЕНДАР „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ" ..... 50 цнт.
5) КАЛЕНДАР „СВОБОДИ", містить около 100 ілюстрацій з війни ..... 50 цнт.
6) ВЕЛИЧАВИЙ КАЛЕНДАР СИРІТСЬКОГО ДОМУ, містить самі історії і опіді воєнні ..... 60 цнт.

Хто замовить у нас разом 4 календарі, то один календар отримає даром.

Хто замовить 3 календарі, той дістане величавий календар даром. Замовлення посилайте зараз з грошми на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA,
951 W. Erie St., Dep. XX, Chicago, Ill.

ЗНАМЕНИТЕ ЗМІЦНЯЮЧЕ СРЕДСТВО НА ВОЛОСЄ ДЛЯ ЖЕНЩИН І МУЖЧИН

„ДЕРМАФУГА"

Кормить і зміцняє корінці волосся і таким способом помагає його зростови. Ви ніколи не уживали такого средства як „Дермафуга". Нищить порлаї і запобігає випаданю волосся. Заміняє нам своє імя і адресу з 10 цнт. в срібні або почтовими марками на покриє коштів, а ми вишлемо Вам ілюстровану цінник і пачку „Дермафуги" масти на волосє. Пишіть нині. Адресуйте: 34ч42

ARGIL SPECIALTIES CO.,
Dept. 55,
Box 37, Philadelphia, Pa.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТАВРАНТ

під ч. 286 E. 10th St.,
NEW YORK, N. Y.

ТУТ МОЖНА ДІСТАТИ СМАЧНІ СНІДАНЯ, ОБІДИ І ВЕЧЕРИ. КУХНЯ ЕВРОПЕЙСЬКА. УСЛУГА ЧЕМНА І СКОРА. ЦІНИ ВЕЛЬМИ НИЗЬКІ. ХТО РАЗ СПРОБУЄ, СЕЙ БУДЕ СТАЛО ТУТ ХАРЧУВАТИСЬ. 32-37

ЖМІЧНИК є одним з найлїпших домашних ліків і певним средством проти ревматизма, болїв плечий, колени і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у руки і ніг, на легкий паралїж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ЖМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до генерального агента, залучаючи 2-центову марку на відповідь. 19—57

MIKE FEDIW,
47 Ridge St., Hastings upon Hudson, N. Y.

Найбільший, найлучший і найстарший словенський головний склад крайових і імпортованих напоїв в Америці.

	ЦІНА ЗА ГАЛЬОН.		
Червона житнівка,	$2.00,	$2.50,	$3.00
Біла житнівка,	2.00,	2.50,	3.00
Червоний ром,	2.00,	2.50,	3.00
Джін (Боровичка)	2.00,	2.50,	3.00
Боровичка імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Сливовица,	2.00,	2.50,	3.00
Сливовица імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Рослинчка (Цімбель),	2.00,	2.50,	3.00
Теріяк,	2.00,	2.50,	3.00
Анісівка	2.00,	2.50,	3.00
Розолїо,	2.00,	2.50,	3.00
Сіраїтс,	2.00,	3.50,	4.00
Вина столові	1.00	1.25,	
Вина найлїпші,	1.50	2.50,	

Зарубом вишчиного пива вина і бутелки за $2.75, 6 бутелки $4.25, а 12 бутелки $8.00.

Пишіть за нашим прайсом, вказуючи елементи цінників цінник. Одинокий інформації або фрахт під вказівкою на $5.00 або вище. Особливий увагу звертаємо на замовленя весільні, на хрестини і за бенки. Гарні листи з мотиками, штуками, стіни, календарі і конкуренти висилаємо даром на надання разом з замовленя.

Гроші заслалте назперед моні-ордером або в рекомендованім листі. 25ст—

C. F. ZARUBA & CO.,
318 Third Ave., (D. Sv.)
PITTSBURGH, PA.

УКРАЇНЦІ! ВЕЛИКА НОВІСТЬ!

ПОДАЙТЕ СВОЮ АДРЕСУ, А МИ ВАМ ВИШЛЕМО ЦІКАВУ НОВИНУ. КОЖДИЙ УКРАТНЕЦЬ МУСИТЬ СЕ МАТИ. СПІШІТЬ СЯ. ПИШІТЬ НА АДРЕСУ ЗАЛУЧАЮЧИ 2-ЦЕНТОВУ МАРКУ.

MANAGER,
Room 18, 5 Mall St.,
NEW YORK CITY. 30-42

ПОЗІР! Одинока школа механічнів, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий треває все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 ни шофер. Наша школа дає компластний курс, який треває 4 тижні. Наука в день або в ночи. Гварантуємо лайсенси.

КОШТ $15.00.

INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILE ENGINEERS, 88-111—
147 E. 40th St., New York

ОСЯГНЕНЄ ПАТЕНТІВ і ВІДПРОДАЖІ

НАЙЛЕКШЕ ДІЙТИ ДО ЩАСТЯ І БОГАТСТВА ЧЕРЕЗ ВИНАХОДИ.

Поможемо Вам в осягненю патенту як також у відпродажи.

РУЧИМО ВАМ ЗА ПАТЕНТ АБО ЗВЕРТАЄМО ВАМ КОШТИ.

Близші пояснення найдете в книжочці, яку на жадане висилаємо кождому даром. 25-37

Пишіть за нею сейчас до канцелярії патентів на адресу:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.,
309 Broadway, New York, N. Y.

ДАРОМ! ЦІЛКОМ! ДАРОМ!

Вичу грати на якім небудь інструменті, если тілько Ви любитель музики, не робить ріжниці, чи ви грали на якім інструменті, чи ні. Гарантую за успіх моєї науки в часі 20 до 25 днів.

Жадайте сегодня катальоґ, залучаючи 2-центову марку на відповідь.

Адресуйте: 22-35

T. KASPER,
5719 S. Laflin St., D. A. Chicago, Ill.

ВОЛОСЄ

відросте Вам назад через застосоване наукової методи, для мущин і женщин БЕЗПЛАТНО

Чи Вам випадає волосє? Чи ви посивіли зі старости? Чи ваші замочувані і сирі? Чи маєте порлаї і чи сворбить Вас скіра? Чи Ви є лисі, чи доперва починаєте лисіти?

Коли Ви терпите котру з вимінених недуг, то не зволікайте, але старайтесь заробити сему. І замовіть собі ілюстровану книжку в рускій мові під заг.:

„ПРАВДА О ВОЛОСЮ".

яку написав один з европейських спеціялістів. Ся книга обнимає слідуючі розділи:

Чудеса з волосєм. Будова волося і тїмени. Причина випаданя волося і лисини. Як забезпечити здоровий і гарний порість волося. Спосіб, який лежить відбовляти волосє в 5-ти хв. Третяк такожних. Сиве волосє. Борода. Письма з признаними відомими лікарями.

До лїчени.

БЕЗПЛАТНА КУРАЦІЯ.

Уведомляю Вас, що наш власний лік Заміняє Калькарку виняїбігає випаданю волося, нищить порлаї і тогдаї свербаньє скіри, заміняє і сирочкане волосяї дає ріст волосєв. За 10 центів сріблом або почтовими марками, вишлемо Вам докладний лік КАЛЬКАРКА № 1 враз з докладним описанєм. Шістнїй тиждень.

ОБ. Витніть ся оголошенє і зашліть до нас враз з своєю докладною адресою, залучаючи 10 центів до: UNION LABORATORY, Box 501, Union, N. Y. 7ст—

UNION LABORATORY,
Box 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. за пересилку і прошу висилати мені сейчас Вашу докладну „КАЛЬКАРКУ № 1". і Вашу книжку „Правда о волосю".

(Дадучись по до Вашого оголошення).

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР

JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 506-507, New York.

Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., кождого 3-ої неділї, і стаціи від 7-ої до 10-ої вечер. 17

25 ДОЛЯРІВ

$5.00 НА МІСЯЦЬ

В УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ НА ЛОНГ АЙЛЕНД

КУПІТЬ СЕЙ ДІМ

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ є віддалена всего 28 миль від НЮ ЙОРКУ. Є се прегарний город, який манить кождого, хто его оглянє, щоби в тім місци поселити ся. Українці, ви один стаєте і закупіть в українській кольонїзаціи або домм. Там є місце 5 тисяч родин і як нас Українців осяде там 5 тисяч в однім місци, то представте собі, яку силу ми здобудемо. Памятайте на Ваші діти, дайте Вашим дітям щастє. Відлежіть на день 20 центів, а за тих 20 центів денно купите сей гарний дім в українській кольонії, або землю під дім. Пишіть або вишіть: 29-41

CARLETON ESTATE, 135 Madison Ave., cor. 34 St., 3 floor, New York City.

ПОМОЖІТЬ

СВОЇМ РОДИЧАМ — БАТЬКОВИ І МАТЕРИ і другим членам Вашої родини в старім краю

їм поможете поживою, бо можливо, що вони примирають голодом. Ми їм пішемо все, що їм потрібно. Пишіть до нас сейчас, а ми Вам скажемо як се можна зробити безпечно, і ви можете прийти з помочию Вашим дорогим родинам. НЕ ВАГАЙТЕ, БО СКОРА ПОМІЧ С ПОДВІЙНОЮ ПОМОЧИЮ. 32-33

INTERNATIONAL COMMISSION BUREAU, 401 Vanderbilt Bldg., New York, N. Y.

ЧИ ВИ НАД СИМ РОЗДУМУВАЛИ?

Яку вартість представляє посьвідка з заплаченою рентою за мешканє? — Ніяку.

Ми зробимо, що плачений Вами рент вишлатить Ваш дім.

Такі дами маємо в Джерзи Сіти.

Недалеко Вашої робітні.

Перша вилата на дім $250.00.

Рента по $15.00 місячно.

Рент з дому приносить $27.00 місячно.

Ваші кравни закупили вже богато домів.

По близші інформації голосіть ся на адресу: 31-40

REALTY CO. OF NEW JERSEY,
647 BOULEVARD, near FULTON AVE., JERSEY CITY, N. J.

ВЕЛИКА ПРОДАЖ 30 ПРЕЗЕНТІВ ЗОВСІМ ДАРОМ. ЧИТАЙТЕ УВАЖНО НАШУ ВЕЛИКУ ОФЕРТУ

Щоби Вас познакомити і розродати наші нові 1916 стиди годинки, вишлемо Вам почтою або експресом для оглянення наші нові елеґантські годинки, мужеські або малі дамські, з чудово різбленими потрійними позолочуваними ковертами, з вирятою 20-літною гарантією на них, зі спеціяльно сильними механізмом, лише наша надзвичайна ціна С ТІЛЬКИ $6.45 з додатком 30 ПРЕЗЕНТІВ ДАРОМ. Елеґантський ланцушок з дармовисом, штиаст, 6-стрільний револьвер з найлучшої сталі, бритва, пасок, мидарка, щітка, чарючої оперові скла, прилад до наслїдуваня голосу, дармовиє зі вільнькою, люлька, ножик, імітаційний будильник, бразолета, фонтенове перо, зеркало з гребенем, гачком і виколовачем шпильна до краватки, манжетів, ковнірців, хрестик і перстень. ТА ОФЕРТА ТІЛЬКИ НА КОРОТКИЙ ЧАС, тому витніть сейчас се оголошенє і зашліть до нас разом з 20 цнт. депозиту (стемпсами або монетою), а жадану годинку разом з 30 презентами вишлемо Вам сейчас до Вашої хати. Решту заплатите по отриманю. Купуючи від нас, Ви нічого не тратите, бо ми направляємо або вимінюємо наші годинки за нові ДАРОМ. Незадоволяєм звертаємо гроші. (З Канади треба висилати гроші наперед). Оглянте вперед денебудь нашу нову годинку і презенти, лише пишіть сейчас, нині. Адресуйте так: 32—

UNION SUPPLY CO., Dept. 523., St. Louis, Mo.

Пошукуєть ся Винаходів!

ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ

і для тих, котрі хотять займати ся справами всяких винаходів, є вельми придатною моя книжка п. заг.:

„ЩО ВИНАЙТИ!"

з тисячами нових винаходів, з поясненими про патентоване винаходів і понад

СТО СТОРІН ДРУКУ.

Даром висилаю кождому, хто її жадає. Поясненя і порада безплатні. Провірюваню, чи даний винахід надаєть до опатентовання, полагоджую скоро

ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО,

бо мій офіс є в місті Вашінгтон, осідку Уряду патентів Злуч. Держав.

Пишіть ще нині по руськи на слідуючу адресу:

A. M. WILSON
реґістрований адвокат для патентів
311 VICTOR BLDG.
WASHINGTON, D. C.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЯ ЦІННИЙ КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РУСЬКИЙ ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ

(Старокраєвого християнського лікаря)

Се лїчнїче заведенє має мне виробленту ліків. Спеціяльно лїчать тут застарілі молодові недуги, як також перестудженє, запаленє легких і другі внутрішні недуги, епілепсію, секретні недуги мущин і женщин. Цілковито вилїчує з ревматизму, суставів і раз лишай і сверні виноги. Ліки виробляють ся під доглядом лікаря і з вибраних зіл привезених зі старого краю. Тілер говорить по руськи.

Інститут отворений кождо від год. 9 рано до 8-ої веч., як також в сьвятки і неділї. Хто не може прийхати особисто нехай звертаєсь листовно.

Dr. BURKTS MEDICAL INSTITUTE
407 E. 58th St., New York N. Y.

Можеси 1st Ave. і Ave. A

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ, НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ, ВІЗИТОКІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Се Українське Відділ. У. Н. Союза рекомендує звертатись зі всякими друками до „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.